

K R I T I K E R L A G E T
NORWEGIAN CRITICS' ASSOCIATION

Årsmøtet 2016

Forfatternes hus i Oslo
2. april 2016

**Årsmøte i Norsk kritikerlag lørdag 2. april 2016
i møterommene i Forfatternes hus i Rådhusgata 7, Oslo**

NB! Dagen åpner med årsmøte i Stiftelsen Kunstkritikk kl. 11.00–ca. 12.00. Se separat innkalling og møtepapirer.

Dagsorden for Kritikerlagets møter:

Klokken 12.45–14.45

Del 1: Seksjonenes medlemsmøte

Dagsorden for seksjonene: Se separat innkalling og møtepapirer.

Klokken 15.15–16.45

Del 2: Faglig innslag

«Kunstkritikken mot nye høyder?»

Aviser må i dag tenke kreativt om hvordan de i årene som kommer skal bevare antallet kritikker. Aviser som Morgenbladet, Klassekampen og Dagbladet har det siste året vist ulike måter å gjøre dette på. Klassekampen gjennom en intern satsning, Dagbladet gjennom å søke egen finansiering gjennom Fritt Ord og Morgenbladet ved å inngå samarbeid med tidsskriftet Kunstkritikk.

Med debatten «Kunstkritikken mot nye høyder?» ønsker Kritikerlaget å hente opp refleksjoner omkring hvilke konsekvenser, utfordringer og muligheter som ligger i de nye finansieringsmodellene og samarbeidsformene

I panelet: Jonas Ekeberg, redaktør for Kunstkritikk, Anna B. Jensen, redaktør i Morgenbladet og Geir Ramnefjell, fungerende kultureddaktør i Dagbladet.

Ordstyrer: Mona D. Gjessing, kunstkritiker og leder for arbeidsutvalget for kunstseksjonen.

Klokken 17.00–ca. 18.15

Del 3: Årsmøte i Norsk kritikerlag

Dagsorden:

1. Årsberetning og revidert regnskap
2. Handlingsplan og budsjett 2016
3. Innsendte forslag
4. Valg

Klokken 18.30–00.00

Del 4 Stipendutdeling, utdeling av Olav Dalgards kritikerpris, mat og fest.

STYRETS ÅRSBERETNING **for perioden 11. april 2015 til 2. april 2016**

Norsk kritikerlag er medlemsorganisasjon for norske kritikere. Laget har til formål å ivareta medlemmenes faglige og økonomiske interesser. Laget skal fremme kritikkens kvalitet og uavhengighet.

I ORGANISASJONEN

1. Medlemstall o.a. (per 1.3.2016)

a)

I perioden er 15 medlemmer strøket fra medlemsregisteret pga. manglende innbetalt medlemskontingent. I tillegg har syv medlemmer meldt seg ut.

Laget har fått 26 nye medlemmer. Det totale medlemstallet er 364 (noen er medlem i flere seksjoner).

Seksjon for kunst: 86 medlemmer

Seksjon for litteratur: 204 medlemmer

Seksjon for teater, musikk og dans: 99 medlemmer

b)

Norsk kritikerlag, Seksjon for teater, musikk og dans og Seksjon for kunst, var i perioden medlem av de internasjonale kritikerorganisasjonene AICT (teater) og AICA (kunst). Litteraturseksjonen er ikke lenger medlemmer i AICL. Laget er samarbeidspartner for Norsk PEN.

c) Støttemedlemmer

Laget har ni støttemedlemmer (Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Norske barne- og ungdomsbokforfattere, Norske Dramatikers Forbund, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Forfattersentrum, Norsk komponistforening, Norsk Oversetterforening og Aschehoug).

2. Styret

Etter årsmøtet 11. april 2015 har følgende personer sittet i styret:

Leder:	Ida Habbestad, TMD	vara: Lillian Bikset, TMD
Nestleder:	Sindre Hovdenakk, L	vara: Ingvild Bræin, L
Medlem:	Oda Bhar Lurås, K	vara: Janicke Iversen, K
Medlem:	Torbjørn Oppedal, TMD	vara: Andreas Wiese, TMD
Medlem:	Ulla Uberg, K	vara: Øystein Hauge, K
Medlem:	Margunn Vikingstad, L	vara: Merete Røsvik Granlund, L

Ansvarsområder i styret

Opphavsrett (Kopinor): Sindre Hovdenakk og Margunn Vikingstad (vararepresentant)

Seminarer: Margunn Vikingstad

3. Styrets arbeid

Styret har avholdt i alt seks styremøter i perioden årsmøte 2015–årsmøte 2016. I tillegg har styret avholdt to fellesmøter med arbeidsutvalgene. Styret har ansvar for regnskap, budsjett og drift og arbeider aktivt med flere prosjekter som står nevnt i handlingsplan og i punktene under. Styremedlemmer representerer jevnlig laget ved ulike anledninger (årsmøter i andre organisasjoner, prisutdelinger, seminarer, debatter, intervjuer o.l.) og er høringsinstans for Kulturdepartementet i relevante saker.

4. Andre tillitsvalgte

Arbeidsutvalget i Seksjon for kunst:

Mona D. Gjessing, leder
Mona Pahle Bjerke
Bjørn Hatterud
Monica Holmen
Heidi Bale Amundsen (vararepresentant)

Arbeidsutvalget i Seksjon for litteratur:

Astrid Fosvold, leder
Bernhard Ellefsen
Erik Engblad
Ellen Sofie Lauritzen
Bjørn Ivar Fyksen (vararepresentant)

Arbeidsutvalget i Seksjon for teater, musikk og dans:

Lillian Bikset, leder
Julie Rongved Amundsen
Emil Bernhardt
Hild Borchgrevink
Lars Elton (vararepresentant)

Stipendkomité

Medlem: Inger Østenstad, L	vara: Trond Haugen, L
Medlem: Elin Lindberg, TMD	vara: Marianne Lystrup, TMD
Medlem: Harald Flor, K	vara: André Gali, K

Valgkomité

Anne Schäffer, L
Karen Frøslund Nystøyl, TMD
Erling Moestue Bugge, K

5. Administrasjon

Anne Merethe K. Prinos har i perioden vært ansatt i 80 prosent stilling som generalsekretær.

6. Regnskap

Revisor for Norsk kritikerlag: statsautorisert revisor Steinar Andersen
Regnskapsfører for Norsk kritikerlag: Reidar Svensson
Revisor for Olav Dalgards kritikarpris: Steinar Andersen
Regnskapsfører for Olav Dalgards kritikarpris: Reidar Svensson
Revisor for Reidar Mjøens legat: Steinar Andersen
Regnskapsfører for Reidar Mjøens legat: Reidar Svensson

Se vedlagte regnskap og budsjett.

7. Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt 11. april 2015 kl.16.30–17.30 med 42 stemmeberettigede til stede. De tre seksjonene holdt egne møter tidligere på dagen. Det gjorde også, for fjerde gang, Stiftelsen Kunstkritikk. Årsmøtet består av medlemmene i Norsk kritikerlag.

II. GJENNOMFØRING AV HANDLINGSPLANEN 2015–2016 **— politiske, økonomiske og faglige tiltak,** **organisasjonssaker, kontrakt og vederlagsforhandlinger —**

8. Arbeid for å få utvidet antall arbeidsstipend til kritikere

a) Styret har i flere år lagt vekt på politisk arbeid for å få økt antallet stipender til kritikere. Dette har skjedd gjennom dialog med politisk ledelse og opposisjon og i hørings svar til stortingsmeldinger og andre meldinger som berører de kunstneriske felt som omfattes av medlemsgruppene. Styret har også jobbet for å være representert i ulike referansegrupper med relevans for kritikerens økonomiske utvikling og tatt aktivt del i det offentlige ordskiftet gjennom kronikker, leserinnlegg og i debatter.

Arbeidet har gitt gode resultater. Ved årets stipendtildeling hadde gruppene kritikere og filmkritikere totalt tretten arbeidsstipendhjemler. Rett før periodens start ble det også annonsert at Fritt Ord gjennom tre år årlig lyser ut 10 arbeidsstipender à 200 000 til kritikere. De første av disse stipendene ble utdelt i juni.

Styret fortsetter å argumentere for et presserende behov for en stadig økning i antall stipender. I dette blir Fritt Ords satsning brukt som et viktig argument for at mengden statlige stipender bør økes når stiftelsens satsingsperiode er over. Imidlertid er det styrets oppfatning at det kan bli vanskelig å få til en like markant økning i antall stipender som i de to foregående perioder. Styret har derfor parallelt sett etter andre måter å styrke ulike støtte- og stipendordninger på. Blant annet har styret innledet arbeid med å få opprettet en egen kvote til kritikere for de langsiktige stipendene til eldre/etablerte kunstnere. Det er i første omgang sendt et hørings svar til departementet om dette.

I januar deltok Kritikerlaget ved et innspillsmøte arrangert av Statens kunstnerstipend. Utvalget utarbeider forslag til endring av ordningen. For Kritikerlagets del har det vært viktig å poengtere at vi ønsker at kunstnerorganisasjonenes mulighet til å utnevne egne stipendkomiteer, blir videreført. Betydningen av at mengden stipender til kritikere forblir den samme, og økes, er selvfølgelig også fremhevet. I denne prosessen har vi gitt støtte til Kunstnernettverket i deres hørings svar. Tilsvarende støttet vi Kunstnernettverkets hørings svar i forbindelse med en høring om Kulturrådsloven. Hovedpunkter her gjaldt rådets sammensetning og oppnevning, hvor vi i likhet med Kunstnernettverket mener at rådet må beholde sin rolle som et profesjonelt og faglig organ.

b) Avtalen med Norsk Journalistlag om Kringkastingstipendet ble i perioden forlenget med ett år.

9. Arbeid med andre støtteordninger

Kritikerlaget har vært i dialog med kulturdepartementet i spørsmål om hvilke tiltak og støtteordninger, ut over arbeidsstipend, som kan medvirke til å sikre en bred, offentlig samtale om kunst. Før sommeren ble det sendt et knippe innspill til departementet med konkrete forslag. Departementet ble blant annet bedt om å se på muligheten for å etablere en reisestøtteordning samt egne ordninger for refusjon/honorarpålegg til medier som satser på kritikk og en økt/ny honorarstøtte til tidsskriftkritikk.

I statsbudsjettet for 2016 opprettet departementet ordningen «Kritikkens formidlingsfunksjon». Denne støtteordningen har en ramme på en million kroner og skal forvaltes av Norsk kulturråd. Styret er i dialog med rådet omkring retningslinjer og innhold i ordningen.

10. Dialog med opposisjon og mediehus

I perioden tok styret initiativ til møter med relevante opposisjonspolitikere, og gjennomførte møter med kulturpolitiske representanter for KrF, Venstre og SV. I møtene ble det gitt informasjon om kritikken og kritikernes situasjon i Norge. Dernest ble det levert forslag til konkrete tiltak som styret ønsker at politikerne tar med seg inn i budsjettarbeidet. En viktig erfaring fra møtene er at kjennskapen til kritikernes situasjon er svært varierende, og at kunnskapsdeling til ulike politiske nivåer er viktig arbeid i seg selv.

I august var Habbestad i møte med Elisabet Davidsen i NRK som medvirker i et prosjekt for å koordinere og samkjøre anmelder- og kritikkkfeltet i institusjonen «på en bedre måte». Fra Kritikerlagets side var oppmøtehonorar, uklarhet omkring hva som faktisk blir honorert, ønsket om å motvirke en Oslo-konsentrasjon av kritikken, samt en bred kritisk dekning av uttrykk, viktige emner.

11. Arbeid for frilansernes vilkår

a) Et sentralt punkt i handlingsplanen er å jobbe for å synliggjøre kritikernes dårlige lønns- og arbeidsvilkår. Høsten 2013 inngikk Kritikerlaget et samarbeid med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, og Frilansjournalistene/NJ, og fra høsten 2014 også med Den norske Forfatterforening og Norsk Oversetterforening, under navnet Frilansinitiativet. Initiativets mål er å skape en vedvarende oppmerksomhet om frilansernes situasjon i Norge, med særlig vekt på vilkårene for frie og samfunnskritiske ytringer. Initiativet ser etter strategiske muligheter for å opprettholde et kompetent mangfold av meningsytrende frilansere i norsk offentlighet.

I perioden har Frilansinitiativet vært ledet av NFF, og tre møter har vært gjennomført. Arbeidet har i hovedsak gått ut på å forsøke å finansiere nye tiltak, samt å bidra som høringsinstans til aktuelle utredninger. Det er sendt søknad til Fritt Ord om gjennomføring av et større prosjekt i 2017–2018. Prosjektet handler om informasjonsformidling gjennom deltaking ved ulike debatter og konferanser.

Det er også sendt høringsinnspill til rapporten om Kunstens autonomi og kunstens økonomi. Til regjeringens forslag om endret fastsetting av grunnlaget for korttidsytelser, som i korte trekk handler om hvordan man beregner sykepenger innen ulike arbeidsforhold, har initiativet stilt seg bak Kunstnernettverkets svar.

I møte med Bård Vegar Solhjell, SV (se punkt 10), har Kritikerlaget fått signaler om at partiet vil be Stortingets jurister om å utrede hva som skal til for å endre konkurranselovgevingen, slik at Konkurransetilsynet for enkelte grupper på ny kan gi dispensasjon for lovverket om prissamarbeid. Arbeidet er initiert av Kritikerlaget, men vil være av interesse for hele Frilansinitiativet.

Initiativet og Kritikerlaget har også innledet tettere samarbeid med Kunstnernettverket, og deler informasjon om politisk arbeid. Kritikerlaget har fulgt Kunstnernettverkets arbeid med å opprette en kollektiv forsikringsordning som nå blir tilbudt nettverkets medlemmer. I hovedsak handler dette om gruppelevsfor sikringer som det er usikkert om våre medlemmer har behov for, siden en del av disse vil ha tilsvarende tilbud gjennom andre organisasjoner/fagforeninger. Deltakelse i den kollektive forsikringsordningen vil videre påvirke størrelsen på lagets medlemskontingent. Styret har derfor foreløpig besluttet at laget ikke tar del i ordningen.

b) Styret utarbeidet i 2014 retningslinjer for veiledende honorarsatser og en kritikerkontrakt.

Kritikerlagets veiledende kontrakt for kritikere er ført i pennen av advokat Hans Marius Graasvold, og inneholder blant annet formuleringer omkring kritikkerens opphavsrett og rettigheter til bruk av produktet. I kontrakten er det blitt lagt opp til at man bruker Kritikerlagets veiledende satser for kritikk.

Kritikerlagets honorarsatser, som er veiledende og ikke pålagt våre medlemmer, er å finne på Kritikerlagets nettsider. I perioden er satsene oppjustert i henhold til lønnsøkning for øvrig i samfunnet. Melding om dette ble sendt ut til til redaktørene i en rekke av landets medier og tidsskrift, samt til våre medlemmer. Økningen ble gjort både for å synliggjøre behovet for økte honorarer, og som en påminnelse om at satsene eksisterer.

I perioden har det også vært arbeidet med å løfte problemstillingen rundt kollektive forhandlinger. Se mer om møte med Bård Vegar Solhjell i punkt 10 og 11a.

c) Styret har over tid problematisert mangelen på konkret kunnskap om hva som publiseres av kritikk, samt statistisk informasjon om norske kritikere. I perioden har laget vært i kontakt med Norsk kulturråds FoU-avdeling, som foreløpig har signalisert at deres ressurser ikke gir rom for en slik type undersøkelse. Det er imidlertid sendt søknad til Norsk kulturråd om et innledende prosjekt for å initiere innhenting av mer statistisk informasjon.

d) I november presenterte LO et ønske om å danne en egen avdeling, LO kultur. Styret ser positivt på at en større fagforeningsorganisasjon ønsker å gi oppmerksomhet til problematikk som angår kulturfrilansere, og har i perioden vært i dialog både med de øvrige skribentorganisasjonene og med LO omkring en eventuell opprettelse av LO kultur og vilkår for medlemskap. Opprettelsen av LO kultur krever at flere organisasjoner melder seg inn. Kostnaden ved et medlemskap er imidlertid vesentlig høyere enn hva Kritikerlaget har ressurser til. Diskusjon og videre dialog tas med inn i neste periode.

12. Kritikportalen

Kulturrådet og Fritt Ord innvilget i 2015 henholdsvis kr 150 000 og kr 50 000 til arbeidet med å bygge opp Kritikportalen som et prøveprosjekt. Kritikportalen samler oversikt over kritikker publisert av norske kritikere, i hovedsak våre medlemmer, for å synliggjøre kritisk aktivitet. Det er også lagt opp til intervjuer av enkeltkritikere i portalen.

Fordi funksjonen med betalingsmur har blitt mer utbredt i prosjektperioden (arbeidet med portalen ble innledet i år 2012) er det et hovedprinsipp at portalen kun legger ut tittel og ingress og deretter lenker til kritikker som ligger bak betalingsmur. En kritiker kan likevel gjøre unntak fra dette og publisere egne tekster i sin helhet. Dette vil da være opp til den enkelte kritiker. Kritikker som ikke finnes på nett, kan publiseres fritt, såfremt kritikeren ønsker dette.

Merete Røsvik Granlund har vært prosjektleder for arbeidet i perioden, mens Oda Bhar og Ida Habbestad har vært portalens arbeidsgruppe. Arbeidet har omfattet alt fra skissering av siden til innhenting av tilbud for teknikk og design, oppsett og utprøving, samt å fylle siden med innhold. Kritikportalen har vært offentlig tilgjengelig siden desember 2015. Per i dag legges tekster inn redaksjonelt, og av kritikere som ønsker å bidra. Det er lagt opp til et bredere engasjement fra kritikerne selv enn det som er tilfellet i dag. En bredere lansering av Kritikportalen vil skje når sidene har tilstrekkelig innhold. Styret diskuterer i hvilken form Kritikportalen best kan videreføres i kommende periode. Element som arbeidsmengde og engasjement/deltakelse blant brukere vil være sentrale spørsmål i dette.

13. Kritikerlagets høstseminar

I perioden har Kritikerlaget igjen overtatt prosjektansvar for det nordiske høstseminaret, etter at Svenska Teaterkritikers Förening sto for prosjektledelsen i 2014–2015. De nordiske lagene (Svenska Teaterkritikers Förening, Litteraturkritikernes Lav i Danmark og Finlands Kritikerförbund) står som samarbeidsparter i prosjektet. Den norske styringsgruppen består av Margunn Vikingstad (leder), Julie Rognved Amundsen (TMD), Jon Rognlien (litteratur) og Monica Holmen (kunst). Gruppen har sendt søknader til Fritt Ord, Norsk kulturråd, Nordisk kulturfond, Kulturkontakt nord samt Svensk-dansk kulturfond. Seminar er tenkt gjennomført i R7 28.–29. oktober 2016 med arbeidstitel *Kritikkens stemmer — i nordisk perspektiv*.

14. Fellesmøter, styret og arbeidsutvalgene

Styret ser det som en viktig oppgave å sikre tette bånd mellom styret og AU-ene og mellom de ulike AU-ene. Vi fortsetter derfor med fellesmøter minst hvert halvår. Det er avholdt to fellesmøter i denne styreperioden.

Under det første fellesmøtet tok vi opp spørsmål omkring forhold mellom kritikere og sosiale medier. Oda Bhar fra styret og Jon Rognlien, medlem av litteraturseksjonen, var invitert til å fortelle om sine erfaringer med bruk av egen blogg, Twitter og Facebook, som tillegg til sin kritiske virksomhet. Særlig ble det lagt vekt på spørsmål rundt hvordan man kan benytte ulike medier i en kritikerdiskusjon og i hvilken grad det er fruktbart å være i dialog med aktørene man kritiserer.

Ved dette møtet var det også lagt opp til en idémyldring for innhold til Kritikerlagets tverrfaglige høstseminar.

Det andre fellesmøtet var en presentasjon og opplæring i bruk av Kritikportalen.

15. Kontorplasser på Litteraturhuset i Oslo

Litteraturhuset tilbyr leie av kontorplasser til skribentorganisasjonene til subsidiert pris. Kritikerlaget har avtale om en såkalt munkecelle. Plassen blir lyst ut via nyhetsbrev og e-post. I tillegg tilbyr Litteraturhuset plasser i åpent kontorlandskap. Interesserte medlemmer kan få nøkkelkort ved å henvende seg til Litteraturhusets administrasjon.

16. Nettsiden kritikerlaget.no, Facebook og Twitter

Mona D. Gjessing fungerte som nettredaktør i et engasjement på 12 timer per måned frem til august 2015. Fra 15. august har Monica Holmen fungert.

Kritikerlaget har også egen Twitter-konto med 1 660 følgere. Facebook-profilen for Norsk kritikerlag har per 1. mars 2016 784 tilhengere

17. Skribentenes samarbeidsutvalg (SOS)

Skribentenes samarbeidsutvalg er et samarbeidsorgan for Den norske Forfatterforening (DnF), Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF), Norske Oversetterforening (NO), Norske barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU), Norske Dramatikeres Forbund og Norsk kritikerlag. NO hadde sekretariatsansvaret i 2015.

18. Kritikerlaget i mediene – intervjuer/innlegg og lignende

6. juli: Kronikk i VG om behovet for en kunstpolitikk, ved Sindre Hovdenakk

14. november: Sindre Hovdenakk intervjuet i VG om forlag som kjøpte seg anmeldelser

27. november: Innlegg i Dagbladet om forholdet mellom kritikk og betalt meningsinnhold, ved Ida Habbestad

16. desember Ida Habbestad intervjuet i Vårt Land om skifte av kulturminister og for endringer for kritikken under Widvey

III FAGLIGE SAKER / SEKSJONENE

19. Seksjonene

Årsmeldingene for de enkelte seksjonene følger i årsmøteheftet.

20. Seminarer/debattmøter

arrangert helt eller delvis av Norsk kritikerlag

- 28. april: Kritikersalong: «Peder Balke – romantiker eller modernist?» (v. AU-kunst)
- 28.–29. mai: Kritikerseminar: «Kritikkens rolle i fremtiden» (AU-litt. v. Merete Røsvik Granlund og Gro Jørstad Nilsen i samarbeid med Norsk Litteraturfestival)
- 7. juni: Debattmøte: «Kritikk og språk» (v. AU-TMD i samarbeid med Festspillene i Bergen)
- 16. juni: Kritikersalong: «Peer Gynt og kritikken» (v. AU-TMD)
- 5. sept.: Kritikersalong: «Metode, form og kritisk potensial» (v. AU-TMD i samarbeid med Punktfestivalen og Musikkforum)
- 13. sept.: Kritikersalong: «Scenekunst og aktivisme» (v. AU-TMD i samarbeid med Teaterfestivalen i Fjaler)
- 18. sept.: «Forskriften som forsvant» (v. AU-TMD i samarbeid med TeaterTanken, Norsk Skuespillerforbund og Scenekunst.no)
- 8. okt.: Kritikersalong: «Hva må kritikken lære?» (v. AU-litteratur)
- 19. okt.: Kritikersalong: «Kritikkens politiske ansvar» (v. AU-litteratur)
- 4. nov.: Kritikersalong: «Nasjonalisme og kunst» (v. AU-kunst.)
- 5. nov.: Kritikersalong: «Å være tilskuer. Notater fra et feltarbeid» (AU-TMD v. Anette Therese Pettersen i samarbeid med DanseFestival Barents)
- 9. nov.: Kritikersalong: «Hvordan kan vi leve sannere?» (v. AU-litteratur)

- 25. nov.: Kritikersalong: «Kunståret 2015» (v. AU-kunst)
- 3. des.: Kritikersalong: «Brukbart – om fenomenet og begrepet 'bruk'» (v. AU-kunst i samarbeid med Norske Kunsthåndverkere)
- 10. des.: Kritikersalong: «Kritikerlaget oppsummerer bokåret 2015» (v. AU-litt.)

21. Arrangementer med deltakelse av representanter for Norsk kritikerlag

- 18. april: Årsmøte i Norsk barne- og ungdomsbokforfattere
- 29. april: Årsmøte i Kopinor
- 6. mai: Seminar for tillitsvalgte, arr. av organisasjonene i Forfatternes hus
- 7. mai: Utdelingen av Fritt Ords pris
- 11. juni: Markering av Prosas 20-årsjubileum
- 27. aug.: Utdelingen av Aschehougprisen
- 2.–4. okt.: Norsk Oversetterforenings høstseminar
- 29. okt.: Kulturrikets tilstand
- 7. nov.: Årsmøte i NJ Frilans
- 7.–8. nov.: NFFs oversetterseminar
- 26. nov.: Kopinor-seminaret «Fordeling, undersøkelser og forhandlinger»
- 28. nov.: Norsk Oversetterforenings julemøte
- 8. des.: Utdelingen av brageprisene
- 15. jan.: Informasjons- og innspillsmøte, Statens kunstnerstipend
- 4. feb.: Kopinor-seminaret «Kulturarven på nett»
- 12. mars: Årsmøte i Norske Dramatikeres Forbund

22. Representanter oppnevnt av Kritikerlaget til ulike nemnder/utvalg

- Kulturrådets vurderingsutvalg for lyrikk: Mariann Enge, vara: Frode Helmich Pedersen
- Stipendkomiteen for andre kunstnergrupper, Statens kunstnerstipend: Emil Bernhard
- Ibsenprisen: Anette Therese Pettersen
- Rådet for Norsk barnebokinstitutt (NBI): Anne Schäffer, vara IdaLou Larsen

23. Kunstnerpriser

- Kunstkritikerprisen 2014 (utdelt 28. april 2015): Nordnorsk kunstmuseum for utstillingen *Peder Balke Visjon og revolusjon*.
- Aschehougprisen 2015 (utdelt 28. aug. 2014): Vigdis Hjorth
Aschehougprisen juryeres av Norsk kritikerlag ved arbeidsutvalget i Seksjon for litteratur.
- Kritikerprisen for teater 2014/2015 (utdelt 24. sept. 2015): Verdensteatret for *Broen over Gjørme*
- Kritikerprisen for musikk 2014/2015 (utdelt 24. sept. 2015): Oslo Sinfonietta og dirigent Christian Eggen for konserten *Lachenmann!*
- Kritikerprisen for dans 2014/2015 (utdelt 24. sept. 2015): Cina Espejord for koreografi av *Ghosts – Ibsens Gengangere*
- Kritikerprisen for beste skjønnlitterære voksenbok 2015 (utdelt 3. mars 2016): NN
- Kritikerprisen for beste barne- og ungdomsbok 2015 (utdelt 3. mars 2016): NN
- Kritikerprisen for beste oversettelse 2015 (utdelt 3. mars 2016): NN
- Kritikerprisen for beste sakprosabok for voksne 2015 (utdelt 3. mars 2016): NN

24. Priser til kritikere

- Olav Dalgards kritikarpris tildeles en filmkritiker, en litteraturkritiker og en teaterkritiker etter turnus. Prisen, som består av en bronseskulptur og kr 10 000, ble i 2015 tildelt litteraturkritikeren Turid Larsen. Fondets egenkapital utgjør kr 134 882.
- Reidar Mjøens legat tildeles et medlem av TMD-seksjonen. Legatet ble ikke utdelt i 2015 pga. dårlig avkastning i fondet. Legatets egenkapital er kr 511 989.

- Årets kritikk (delt ut for andre gang, og for første gang i samarbeid med FiB): Erling E. Guldbrandsen for teksten «Eventyr for voksne»
- Årets litteraturkritiker 2016: NN. Prisen er et grafisk blad.

25. Stipend og støtte

a) Ti stipend utdelt av Kritikerlaget

Norsk kritikerlags reisestipend (kr 15 000, tildelt våren 2015)

Magnus Andersson, Knut Ove Arntzen, Emil Bernhardt, Trond Borgen, Olaf Haagensen, Brita Skogly Kraglund, Ellen Sofie Lauritzen, Lars Helge Nilsen, Solgunn Solli og Øyvind Vågnes

b) 18 stipend innstilt av Kritikerlaget

Statens arbeidsstipend

Lillian Bikset, Susanne Christensen, Bernhard Ellefsen, Bjørn Ivar Fyksen, Merete Røsvik Granlund, Cathrine Krøger, Torunn Liven, Karen Frøslund Nystøyl, Sidsel Pape, Jon Rognlien, Kjetil Røed, Tori Skrede og Line Ulekleiv.

Statens diversestipend (kr 71 000 fordelt på 5 stipend)

Christer Dynna, Frode Johansen, Anette Therese Pettersen, Anne Schäffer og Erle Marie Sørheim.

c) 2 stipend innstilt av Kritikerlaget og Norsk Journalistlag

Kringkastingsstipend (kr 20 000 tildelt våren 2016)

Siri Narverud Moen og Margunn Vikingstad

d) Støtte til reise og/eller opphold på seminarer o.a.

47 personer har mottatt støtte til deltakelse på seminarer og lignende (derav årsmøtet 9, Norsk Litteraturfestival 33, Festspillene i Bergen 5)

IV VEDERLAGSORDNINGENE

26. Kopinor

Norsk kritikerlag er en av Kopinors 22 medlemsorganisasjoner. Kopinor inngår avtaler om fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk.

Kritikerlaget mottok i 2015 **100 401 kr** i kollektive vederlag fra Kopinor, sammenlignet med 102 311 kr året før.

Norske rettighetshavere mottok i alt 189,9 mill. kr i kollektive vederlag fra Kopinor i 2015. I kollektive vederlag til utenlandske rettighetshavere ble det utbetalt 53,7 mill. kr. Kopinor utbetaler også en del vederlag til rettighetshavere individuelt (11 mill. kr i 2015).

Avtalen med KS om kopiering i skoleverket, kulturskolene og kommunal administrasjon er Kopinors største. En ny avtale tok til å gjelde i 2015.

På universitetene og høyskolene er Kopinors kompendieløsning Bolk nå tatt i bruk for rettighetsklarering. Bolk kan også benyttes til å fremstille kompendier, både digitalt og på papir, og en rekke læresteder har tatt løsningen i bruk.

Avtalen med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker på internett (Bokhylla.no) løper videre. Deler av vederlaget for denne bruken utbetales individuelt.

Kopinor ble startet av norske rettighetshavere i 1980. Yngve Slettholm er administrerende direktør, Ann-Magrit Austenå styreleder. Les mer om Kopinor på www.kopinor.no.

Sindre Hovdenakk var i 2015 Kritikerlagets representant i Kopinors representantskap, med Margunn Vikingstad som vararepresentant. På vegne av opphavsmannsorganisasjonene innenfor journalistisk virksomhet og kritikk var Hege Iren Frantzen (NJ) styremedlem med Arne Jensen (NR) som varamedlem.

27. Bibliotekvederlag

Staten betaler et årlig kulturpolitisk begrunnet vederlag for at bøker og annet lånes ut på biblioteket. Bibliotekvederlaget beregnes ut fra bokbestanden i alle offentlige bibliotek og en framforhandlet enhetspris for hver utlåsenhet. Det samlede vederlaget som utbetales fra staten, fordeles etter avtale mellom de berørte rettighetshavergrupper.

I 2015 var det samlede bibliotekvederlaget på 105 501 140 kroner. Av disse mottok Norsk kritikerlags fond kr 918 458.

Avtalen mellom kunstnerorganisasjonene og staten ved Kulturdepartementet utløp 1.1.2015. Dessverre viser det seg at kassasjonen brer om seg i bibliotekene. Bokstammen reduseres, noe som gir direkte utslag når bibliotekvederlaget skal beregnes. Etter harde forhandlinger aksepterte departementet en økning av enhetsprisen på 3 %, hvilket tilsier at det totale vederlaget økes med 1,97 %. Det samlede bibliotekvederlaget for utbetaling fra departementet i 2016 øker med 2 millioner, til ca. 107.500.000 kroner. Den nye enigheten gjelder kun 2016, så nye forhandlinger vil antakelig starte i første halvdel av 2016.

28. Norwaco (Norwegian Organisation of Rightholders in Audio-visual Works)

Norwaco inngår avtaler med brukere om sekundærutnyttelse av lyd og bilder. På vegne av sine 35 medlemsorganisasjoner klarer og krever de inn vederlag med hjemmel i avtalelisensordningen for følgende:

- TV-distribusjon
- Undervisningsvirksomhet
- Kulturarv

Forvaltningsområdene vil bli noe endret og utvidet i 2016. Parallelt vil det bli utarbeidet en ny forvaltningskontrakt som skal ta høyde for nye digitale tjenester. De samlede inntekter for 2015 utgjør om lag 330 millioner kroner. Økningen fra 261 millioner i 2014 skyldes flere avtaler med flere brukere, nye bruksområder og etter-oppgjør for perioden 2011–2014 etter at det ble inngått forlik for deler av rettstvistene med distributørene.

Norwaco inngår gjensidighetsavtaler med representative organisasjoner i utlandet om utveksling av vederlag til utenlandske og norske rettighetshavere innenfor Norwacos forvaltningsområder.

TV-distribusjon:

Norwaco konstaterer at markedet for TV-distribusjon (tidligere kalt videresending) fortsetter å øke. Nett-TV og på forespørsel-tjenester komplementerer lineær TV. Distributørene tilbyr nå tjenesten «start forfra» i tillegg til distribusjon til ett apparat utenfor hjemmet. Det er innført nye vederlagssatser som inkluderer dette.

Den tidligere omtalte Get-saken ble behandlet i Høyesterett 16.–18. februar 2016. Hovedspørsmålet er om Get er pliktig til å klarere det som Norwaco mener utgjør Gets videresending eller om denne signaldistribusjonen må anses som en del av Discovery Network Norways egen kringkastingsvirksomhet. Saken er viktig for å avgjøre hvem i kjeden av virksomheter som beforder programbærende signaler som skal klarere rettigheter for henholdsvis kringkasting, offentlig fremføring eller videresending. Dom forventes innen utgangen av mars.

Undervisningsvirksomhet:

Norwaco inngår avtale med kommuner og fylkeskommuner som betaler vederlag for samtlige elever og barnehagebarn som de har ansvar for. Inntektene økte med 12 % i 2015 og nådde om lag 17,5 millioner kroner. Avtaleverket består av to avtaler:

- Avtale om opptak av kringkastingsprogram (AV-lisens)
- AV-lisens med tilleggsavtale om bruk av musikk-fonogrammer og egne musikkopptak

Kulturarv:

Norwaco har en avtale med NRK om bruk av NRKs arkivmateriale kringkastet før

1. januar 1997. Avtalen gjør at NRK kan legge ut program fra vår nære fortid for strømming over nettet. Avtalen bygger på en avtalelisensbestemmelse i åndsverkloven. Produksjonene må være produsert for kringkasting i NRKs kanaler og helt eller delvis være finansiert av NRK. I tillegg gir avtalen på visse vilkår NRK adgang til å bruke utdrag fra arkivmateriale til ny kringkasting.

Samarbeidsavtalen mellom Norsk kritikerlag og Norsk Journalistlag (NJ) om et felles stipend basert på vederlag fra kabelsektoren ble reforhandlet i 2010. Resultatet var en treårig avtale for 2010–2013 om videreføring av ordningen med 2 stipend à kr 20 000 årlig. Denne avtalen ble i 2013 prolongert for ett år, i 2014 for ett år til og i 2015 for ett nytt år.

Oslo, 22. februar 2016

For styret i Norsk kritikerlag

Ida Habbestad (sign.)
styreleder

ÅRSRAPPORT FOR SEKSJON FOR LITTERATUR

for perioden april 2015 – april 2016

I. Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har bestått av følgende fire medlemmer: Astrid Fosvold (leder), Ellen Sofie Lauritzen, Erik Engblad og Bernhard Ellefsen. Bjørn Ivar Fyksen har vært varamedlem. AU har hatt tre ordinære møter i perioden. I tillegg har AU deltatt på to fellesmøter med styret og de andre arbeidsutvalgene.

II. Medlemsrapport

I perioden er syv medlemmer strøket fra medlemsregisteret pga. manglende innbetalt medlemskontingent. I tillegg har fem medlemmer meldt seg ut. Nye medlemmer i perioden er Trude-Kristin Mjelde Aarvik, Anne Kirstine Munk Christiansen, Aasne Jordheim, Kristian Wikborg Wiese, Eivind Myklebust, Birgitte G. R. Bjørnøy, Morten Langeland, Alf Kjetil Igland, Valerie Kubens, Liva Øra Danielsen, Torborg Igland, Gudmund Skjeldal og Joanna Rzadzowska. Per 1. mars 2016 har seksjonen 204 medlemmer.

III. Prisutdelinger fra Seksjon for litteratur

1. Kritikerprisene 2015:

- **Beste skjønnlitterære voksenbok:** Inger Elisabeth Hansen for *Å resirkulere lengselen, avrenning foregår*, Aschehoug.
- **Beste barne- og ungdomsbok:** Øyvind Torseter for *Mulegutten*, Cappelen Damm. Juryen bestod av Morten Olsen Haugen, Karen Frøslund Nystøyl og Geir Vestad.
- **Beste oversettelse:** Anne Arneberg for *Kaputt* av Curzio Malaparte, Pelikanen. Juryen bestod av Carina Elisabeth Beddari, Audun Lindholm og Janneken Øverland.
- **Beste sakprosabok for voksne:** Morten A. Strøksnes for *Havboka*, Forlaget Oktober. Juryen bestod av Sindre Hovdenakk, Gro Jørstad Nilsen og Per Øystein Roland.
- **Årets kritiker 2016: Olaf Haagensen.** Juryen bestod av Guri Fjeldberg, Henrik Keyser Pedersen, Nora Simonhjell, Hedda Vormeland og Henning Howlid Wærp.

2. Priser i samarbeid med andre aktører:

- **Aschehougprisen 2015:** Vigdis Hjorth
Juryen består av AU.
- **Ungdommens kritikerpris 2015:** Birger Emanuelsen
Nominasjonsjury 2015/16: Arne Borge, Olaf Haagensen og Ellen Sofie Lauritzen

Kritikerfaddere: Sofie Braut, Ole Jacob Hoel, Olaf Haagensen, Eivind Myklebust, Gro Jørstad Nilsen og Finn Stenstad.
- **Stig Sæterbakkens minnepris 2015:** Tina Åmodt
Kritikerlaget oppnevner ett medlem til juryen, i 2015 var det Ane Nydal.

IV. Seminarer og arrangementer

1. Norsk Litteraturfestival, Sigrid Undset-dagene

Kritikerseminaret ble tradisjonen tro arrangert under Sigrid Undset-dagene. Se referat av Gro Jørstad Nilsen på kritikerlaget.no. Seminarkomiteen 2015 bestod av Gro Jørstad Nilsen og Merethe Røsvik Granlund.

2. Kritikeralonger

I 2015 arrangerte seksjonen fire egeninitierte kritikeralonger. Alle fire salongene ble avholdt i Litteraturhuset i Oslo.

- **8. oktober på Litteraturhuset i Oslo: «Hva må kritikken lære?»**

I panelet satt Sissel Furuseth, Ane Farsethås og Silje Stavrum Norevik. Ordstyrer var Bernhard Ellefsen.

Ellefsen innledet med å reise spørsmål om det går det an å snakke om kritikk uten krise? Og utdypet med å si at den journalistiske kritikken forandrer seg med det omkringliggende medielandskapet. Han nevnte Fritt Ords støtte til kvalitetsjournalistikk og den nye nettsatsingen littkritikk.no, samt sjangerfornyende prosjekter som Bokpod og Bergens Tidendes anmelderintervjuer. Er kritikken en uunnværlig del av norsk journalistikk, spurte ordstyrer. Hvordan kan den forbli det/ hva mangler? Sissel Furuseth trakk opp kritikken historiske linjer, Ane Farsethås snakket om hvordan hun ser kritikken rolle i dag. Silje Stavrum Norevik snakket om den nye formen for kritikk hun utforsker med anmelderintervjuene i Bergens Tidende. Sissel Furuseth avsluttet med å trekke en kritiker som Arne Garborg som virket på flere arenaer samtidig – en uredde kritiker. Denne kveldens salong klarte å snakke om kritikk uten krise.

Det var cirka 60 personer tilstede. Referat av Ellen Sofie Lauritzen på kritikerlaget.no

- **16. oktober på Litteraturhuset i Oslo: «Kritikkens politiske ansvar»**

I panelet satt Susanne Christensen og Tom Egil Hverven som begge er kritikere i Klassekampen. Salongen ble ledet av Kristoffer Jul-Larsen som er tilknyttet prosjektet Norsk litteraturkritikk historie fra 1870–2000.

Innledningsvis gikk ordstyrer rett på sak: Hva er kritikken politiske ansvar? Tom Egil Hverven snakket om hvor man kan skrive godt om de viktigste bøkene og nevnte at for egen del så han Klassekampen som et sted som ga andre muligheter for politisk kritikk enn det han opplevde var mulig innenfor rammene i NRK. Han trakk også frem Bibelen som en inspirasjonskilde for «ropet om rettferdighet». Susanne Christensen poengterte forskjellen på Hvervens posisjon som hovedanmelder i Klassekampen og sin egen joker-lignende posisjon. Hun forfektet en pragmatisk innstilling til eget politisk ansvar, på den måten at man ikke kan komme med en ideologi i møte med en tekst, da vil en kunne gjøre skade på kunsten. Ordstyrer spurte hva utfordringen er for de kritikerne som ønsker å ta et politisk ansvar. Susanne Christensen snakket om at det alltid er mer interessant å skrive om noe mer enn hvorvidt boka er god eller dårlig. Her kan det politiske spille inn. Fra salen snakket flere om assosiasjonsberedskap i møte med en tekst.

Det var ca. 50 personer til stede. Referat av på kritikerlaget.no av Erik Engblad.

- **9. november på Litteraturhuset i Oslo: «Hvordan kan vi leve sannere? Om Vigdis Hjorths forfatterskap»**

Arbeidsutvalget har hvert høst de senere årene viet en av Kritikeralongene til årets Aschehougprisvinner. I panelet denne gangen satt litteraturforsker Irene Engelstad, sosiolog Unn Conradi Andersen og kritiker Bernhard Ellefsen. Vigdis Hjorth deltok med en nyskrevet tekst. Ordstyrer var kritiker Astrid Fosvold.

«Hvordan kan vi leve sannere?» Spørsmålet er gjennomgående i verkene til Vigdis Hjorth. Likevel er en av hennes viktigste passasjer at «litteraturen kan ha større betydning enn det som er sant og være sannere». Hvordan henger dette sammen?

Astrid Fosvold innledet med en kort oppsummering av forfatterskapet og snakket om hvordan løgn og sannhet henger sammen i forfatterens praksis. Irene Iversen gjorde nedslag i hele forfatterskapet ut fra spørsmålet hvordan leve sannere. Bernhard Ellefsen snakket om punktene som fascinerer i forfatterskapet. Unn Conradi Andersen fokuserte på hvordan Vigdis Hjorth har tatt definisjonsmakten tilbake.

Dette var høstens mest populære salong, det var ca. 90 personer til stede. Referat av Erik Engblad på kritikerlaget.no

- **10. desember på Litteraturhuset i Oslo: Kritikersalong: Årets topp eller flopp! Oppsummering av bokåret 2015.**

Kritikerlagets oppsummering av bokåret er en førjulstradisjon med høyt faglig nivå. I år inviterte vi Ingunn Økland (Aftenposten), Margunn Vikingstad (Morgenbladet) og Alf Kjetil Walgermo (Vårt Land) til å komme med sine personlige vurderinger av bokåret 2015 og til å gi sitt bud på den beste kandidaten til årets kritikerpris. Ellen Sofie Lauritzen var ordstyrer og valgte å ta utgangspunkt i Brageprisutdelingen tidligere i uken. Ingunn Økland snakket pent om Brageprisvinneren Lars Saabye Christensen. Alf Kjetil Walgermo påpekte at prisen gikk til en mann for niende år på rad. Andre bøker som diskutert var blant annet Geir Gulliksen's *Historie om et ekteskap*, Anne Oterholms *Liljekonvallpiken* og Linn Ullmanns *De urolige*.

Det var ca. 40 fremmøtte. Referat av Astrid Fosvold/Ellen Sofie Lauritzen på kritikerlaget.no

V. Faglige saker

Arbeidsutvalget og seksjonen for øvrig har i perioden fokusert på følgende:

1. **Sette litteraturkritikken på dagsorden gjennom seminarer og andre aktiviteter:** Kritikersalonger og Kritikerseminaret på Lillehammer
2. **Prisutdelinger:** Kritikerprisene, Aschehougprisen og Ungdommens kritikerpris
3. **Litteratursamarbeid:** Arne Hugo Stølan er oppnevnt som Kritikerlagets representant for «Dikt underveis» (lyrikk på trikk og buss i Oslo)
4. **Synlighet i offentligheten ved deltakelse i forbindelse med debatter etc.**
5. November 2015: Ida Habberstad har en kronikk i Dagbladet: Gi rom for den profesjonelle kritikken der hun reflekterer rundt sponset innhold og markerer Norsk kritikerlags holdning: Det er et felles samfunnsansvar å se på hvordan vi kan unngå at innholdsmarkedsføring gjør rommet for fri meningsutveksling mindre.

VI. Organisasjonsmessig

AU har hatt som mål for perioden å styrke litteraturseksjonens posisjon som et viktig faglig og sosialt miljø for litteraturkritikere.

Tiltak:

- a) Vi ønsker å fastholde den gode oppslutningen om salongene våre, som også i år har holdt et høyt faglig nivå. I 2016 satser vi på å ha de fire Oslo-salongene i Litteraturhuset.

- b) «Kritiker 2016». AU har mottatt midler fra Fritt Ord og Norsk kulturråd til å gjennomføre et seminar for faglig videreutdanning våren 2016
- c) Verving av nye medlemmer: Aktuelle kandidater ble kontaktet i 2015. Se punkt II Medlemsrapport.

FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN

for perioden april 2016 – april 2017

- 1) **Kritikersalonger.**
AU har søkt midler fra Norsk kulturråd og Stiftelsen Fritt Ord om støtte til fire nye Kritikersalong-arrangementer i 2015.
- 2) **Kritikerseminaret under Norsk Litteraturfestival, Sigrid Undset-dagene, 26. og 27. mai 2016.**
Seminarkomiteé for 2016 er Bjørn Ivar Fyksen og Merete Røsvik Granlund. Årets festival har ikke et overordnet tema.
- 3) **Videreføring av arbeidet med Aschehoug-prisen, Ungdommens Kritikerpris og kritikerprisene.**
- 4) **Oppfølging av litteratursesksjonens sider på kritikerlaget.no**
- 5) **Videreføring av fokuset på kritikerens rolle og arbeidsvilkår.**

Oslo, februar 2016

For arbeidsutvalget for litteratursesksjonen

Astrid Fosvold

ÅRSRAPPORT FOR SEKSJON FOR TEATER, MUSIKK OG DANS for perioden 12. april 2015 til 2. april 2016

I. Arbeidsutvalget

På seksjonens årsmøte ble følgende personer valgt inn i arbeidsutvalget: Emil Bernhardt (gjenvalg), Hild Borchgrevink (gjenvalg), Julie Rongved Amundsen (gjenvalg) og Lillian Bikset (ny, leder), med Lars Elton som vararepresentant. Arbeidsutvalget har hatt fire formelle møter samt to idémøter i perioden og har i tillegg deltatt i to fellesmøter med styret i Norsk Kritikerlag og arbeidsutvalgene for de andre to seksjonene.

II. Årsmøte

Seksjonen avholdt årsmøte 11. april 2015. 16 stemmeberettigede var til stede. Hild Borchgrevink ledet møtet. Arbeidsutvalgets forslag til ny valgkomité bestående av Sjur Haga Bringeland (gjenvalg), Anette Therese Pettersen (ny) og Sigurd Ziegler (gjenvalg) ble enstemmig vedtatt. Alle ble valgt for ett år.

III. Medlemsrapport

Seksjonen har pr. 1.3.2016 99 medlemmer. I perioden har én person meldt seg ut, i tillegg er fire strøket fra medlemsregisteret på grunn av manglende innbetalt kontingent. Nye medlemmer i perioden er: Lars Mossefinn (musikk, jazzanmelder i Dag og tid), Bodil Maroni Jensen (musikk, blant annet i NRK), Eivind Haugland (teater, frilanskritiker blant annet for Norsk Shakespeare- og teatertidsskrift og Periskop), Hanne Frostad Håkonsen (dans, frilanskritiker, blant annet for Scenekunst.no), Venke Marie Sortland (dans, frilanskritiker blant annet for Periskop og Scenekunst.no), Bent Kvalvik (teater, Dag og Tid), Ragnhild Freng Dale (teater, frilanskritiker, blant annet for Scenekunst.no), Inger Marie Kjølstadmyr (teater, Dagsavisen), Tora Optun (scenekunst, Morgenbladet). I tillegg er to tidligere medlemmer gjeninnmeldt.

IV. Kritikerprisene 2014/2015

Prisene, som besto av trykk av Niclas Gulbrandsen, ble utdelt 24. september på Litteraturhuset i Oslo. Lillian Bikset ledet prisutdelingen.

Teaterkritikerprisen 2014/2015 ble tildelt Verdensteatret for *Broen over gjørme*. Pristalen ble skrevet av Knut Ove Arntzen og lest opp av Lillian Bikset.

Dansekritikerprisen 2014/2015 ble tildelt Cina Espejord for koreografi til *Ghosts - Ibsens Gengangere*, Nasjonalballetten/Den Norske Opera & Ballett. Prisen ble delt ut av Fredrik Rütter.

Musikkritikerprisen 2014/2015 ble tildelt Oslo Sinfonietta og dirigent Christian Eggen for konserten *Lachenmann*. Prisen ble delt ut av Emil Bernhardt.

V. Seminarer og arrangementer

I perioden arrangerte seksjon for teater, musikk og dans fire kritikeralonger, samt vårt årlige debattmøte i samarbeid med Festspillene i Bergen. I forbindelse med sistnevnte ble også stipendet for årets kritikk delt ut. Dessuten samarbeidet TMD med TeaterTanken, Norsk skuespillerforbund og Scenekunst.no om et seminar på Dramatikkens hus. Referater fra salongene og debattmøtet i Bergen ligger på Kritikerlagets nettsider.

Salong teater: «Peer Gynt og kritikken», 16. juni, Oslo:

Kritikersalognen ble arrangert på Deichmanske bibliotek, musikkavdelingen, Oslo. I panelet satt operasjef Per Boye Hansen, kritiker og redaktør Hild Borchgrevink og dramaturg Njål Mjøs. Debatten ble ledet av musikkritiker Emil Bernhardt. Salongen diskuterte kritikken av Operaens hittil største nysatsning, *Peer Gynt* av Jüri Reinvere. Oppsetningen var kontroversiell fra begynnelsen: Var det

mulig å skrive en ny opera basert på Ibsens klassiker, og hva kunne vi vente oss av en helaftens opera skrevet på to år? Kritikken i etterkant av forestillingen var sprikende. Utover å diskutere selve forestillingen, handlet diskusjonen om spriket mellom de norske og utenlandske anmeldelsene.

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/referat-fra-kritikersalongen-peer-gynt-og-kritikken>

Salong musikk: «Live impro/live remix: Metode, form og kritisk potensial». 5. september, Kristiansand:

Kritikersalongen ble arrangert i samarbeid med musikkfestivalen Punkt og Musikkforum (NOPA/NKF). I panelet satt sanger og komponist Sidsel Endresen, bassist og førsteamanuensis Michael Duch, musikkjournalist og NRK-produsent Sigbjørn Nedland og kritiker, komponist og filosof Emil Bernhardt. Ordstyrer var kritiker og redaktør Ida Habbestad. Målet med salongen var å verbalisere og undersøke begrepet og formatet «live remix», og blant spørsmålene som ble diskutert var hva live remix betyr, som musikk, hvilke strategier som brukes i sjangeren, og hvilke resultater det gir.

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/live-impro-live-remix-metode-form-og-kritisk-potensial>

Salong teater: «Scenekunst og aktivisme», 13. september, Fjaler:

Kritikersalongen ble arrangert ved Røykjeriet ved Storeelva, i samarbeid med teaterfestivalen i Fjaler. I panelet satt scenekunstner Tone Avenstroup, scenekunstner og antropologi-stipendiat Ragnhild Freng Dale, scenekunstner og festivalarrangør Torkil Sandsund, dramatiker og dramaturg Kristian Lykkeslet Strømskag og marinbiolog Henning Røed. Ordstyrer var kritiker og redaktør Hild Borchgrevink. Blant spørsmålene som ble diskutert var: Hva er forholdet mellom performativ og politisk handling? Har scenekunst som kollektiv og sosial kunstform også et sosialt ansvar? Kan kunstnerisk ytringsfrihet og sosialt ansvar motarbeide hverandre?

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/scenekunst-og-aktivisme-1092>

Salong dans: «Å være tilskuer. Notater fra et feltarbeid», 5. november, Hammerfest.

Kritikersalongen ble arrangert på Jernteppet i Hammerfest, i samarbeid med Dansefestival Barents. Denne salongen ble arrangert i form av et diskutert foredrag ved koreograf og kunstner Daniel Kok (Singapore), som også viste sin performance *Bunny* under festivalen. Respondenter var scenekunstner og kritiker Venke Sortland og scenekunstner Mårten Spångberg. Salongen diskuterte forholdet mellom utøver og tilskuer, og tok for seg ulike sett av forventninger, og ulike nivåer av publikumsdeltakelse.

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/%C3%A5-v%C3%A6re-tilskuer-notater-fra-et-feltarbeid>

Debattemøte i samarbeid med Festspillene i Bergen: «Kritikk og språk», 7. juni, Bergen:

Kritikersalongen ble arrangert på Litteraturhuset i Bergen. I panelet satt scenekunstkritiker Ine Therese Berg (Morgenbladet), musikkritiker Sjur Haga Bringeland (Dag og Tid), samt kunstnerisk leder for Carte Blanche, Hooman Sharifi. Debatten ble ledet av kritiker og redaktør Hild Borchgrevink. Diskusjonen var viet kritikkens relevans for publikum. Samtidig som en konsert eller forestilling er en offentlig situasjon, skal kritikk av levende kunstuttrykk også snakke til lesere og lyttere som ikke var til stede i salen og som kanskje ikke kjenner den aktuelle kunstformens historie og koder. Hvordan forholder kritikken seg til disse ulike offentlighetene? Hvem snakker kritikken til? Hva forutsetter det at leserne vet? Kritikk møter ofte krav om å bli mer relevant. Hva gjør en kritikk relevant for kunstnere, publikum eller en større offentlighet? I etterkant av debattmøtet ble årets kritikk innen teater, musikk og dans annonsert.

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/oppsummering-av-debattem%C3%B8tet-kritikk-og-spr%C3%A5k>

Seminar i samarbeid med TeaterTanken, Norsk skuespillerforbund, Scenekunst.no: «Forskriften som forsvant - veien videre for det frie scenekunstheltet», 18. september:

Seminaret ble arrangert på Dramatikens hus, med støtte fra Norsk Kulturråd og Fritt Ord. Innledning ble holdt av kunstnerisk leder ved Moderna Dansteatern i Stockholm, Danjel Andersson. Tove Bratten fra Danse- og Teatersentrum holdt en historisk gjennomgang og klargjorde sentrale

problemstillinger for finansiering av norsk fri scenekunst, og tidligere scenekunstkonsulenter i Norsk Kulturråd snakket om funksjonen: Kai Johnsen, Rolf Engelsen, Shanti Brahmachari, Elisabeth Egseth Hansen og Melanie Fieldseth. Seminaret ble avsluttet med en panelsamtale om endringer i Kulturrådet. I panelet satt nevnte Danjel Andersson og Melanie Fieldseth, samt rådsleder i Norsk Kulturråd, Yngve Slettholm, og koreograf og medlem i Kulturrådets fagutvalg for dans, Henriette Pedersen. Ordstyrer var Scenekunst.no-redaktør og kritiker Hild Borchgrevink. Utgangspunktet for seminaret var at regjeringen i november 2014 fjernet «Forskrift om støtteordningen for fri scenekunst». Forskriften var en svært viktig rammebetingelse for tilskuddsordningene i scenekunsten.

VI. Faglige saker

A) Kritikerprisene

Prisene ble utdelt 24. september på Litteraturhuset i Oslo. Se over for ytterligere informasjon.

B) Årets kritikk

Juryen besto av komponist og musiker Nils Henrik Asheim, Årets kritikk-vinner 2014 Ine Therese Berg, leder i Norsk Kritikerlag Ida Habbestad, historiker og kritiker Erling Sandmo og skuespiller Ole Johan Skjelbred.

Stipendet gikk til Erling Guldbrandsen for hans anmeldelse av Den Norske Operas oppsetning av Wagners *Lohengrin*. Teksten var kalt *Eventyr for voksne* og ble trykket i Morgenbladet 13. mars 2015. Stipendet ble utdelt under Festspillene i Bergen.

C) Rekruttering

TMD har i perioden rekruttert ni nye medlemmer. I tillegg er to tidligere medlemmer gjeninnmeldt.

D) Kritikernes arbeidsvilkår

I samarbeid med Norsk kritikerlags styre har TMD fortsatt sitt arbeid for forbedring av vilkår for norske kritikere.

E) Kritikeralonger

Salonger ble arrangert 16. juni, 5. september, 13. september og 5. november. Se over for ytterligere informasjon.

F) Kritikerlagets nettsider og AUs Facebook-side

Begge sider har vært jevnlig oppdatert ved behov.

VII. Mjøens legat

Legatet som skal tildeles et medlem av TMD-seksjonen, er ikke blitt delt ut siden 2011 på grunn av dårlig avkastning. AU har også i 2015 hatt en grundig diskusjon om hvordan vi best kan forvalte legatet. Flere år med lav rente gjør at fondet genererer lav avkastning. Utgiftene til lovpålagt revisjon overstiger avkastningen, og i 2016 vil disse utgiftene antakelig også overstige fondets oppsparte midler utover grunnkapital. Det strider mot legatets statutter å ta ut midler av grunnkapitalen. AU har derfor avgjort å søke om endring i statuttene for å frigjøre kapitalen. Årsmøtet i Mjøens legat ble avholdt 22. februar 2016. Arbeidsutvalget i TMD utgjør styret for legatet.

VIII. Kommende planer: Kritikeralonger og debattmøter i 2016

Tre Kritikeralonger er planlagt for året 2016, samt et debattmøte i samarbeid med Festspillene i Bergen. Planene er lagt med forbehold om finansiering.

A). Teatersalong: Når krigens drama brukes av teatret:

Både Nationaltheatret (*Klassen vår*) og Det Norske Teatret (*Andre verdenskrig - Natt i verda*) har i sesongen 2015/2016 basert store teatersatser i andre verdenskrig. I teatersalongen for året 2015

ønsker vi å bruke disse oppsetningene som utgangspunkt for en diskusjon om krigshistorie brukt som kunstnerisk materiale, vinklet på forholdet mellom dokumentarisme og fiksjon, det menneskelige drama og det iscenesatte drama.

B). Dansesalong: De-skillig og dansekritikk:

Med utgangspunkt i kritikken av to produksjoner fra 2015, Carte Blanchés *pite/sharifi* og Mette Edwardsens *We to be*, ønsker vi å diskutere kritikk av dansekunst som arbeider kritisk med å redusere, forenkle og avlære ferdigheter. Slike praksiser åpner opp spenningsfelt mellom tradisjon og samtid, konvensjon og eksperiment. De fordrer kunnskap både hos publikum og kritikere om noe som *ikke* presenteres i scenerommet: ferdighetene, teknikkene, konvensjonene eller tradisjonen som blir dekonstruert. Dette innebærer igjen en fare for at diskursen og kritikken rundt verket kan bli for innforstått. Begge de nevnte produksjonene mottok kritikker der kritikeren vurderte dem ut fra kriterier som det kunstneriske uttrykket forsøkte å underminere og kritisere. Vi ønsker å diskutere hva som er relevant kritikk av de-skillig. Hvilke premisser skrives denne kritikken på? Hvordan kan eller bør kunstnere og kritikere tilgjengeliggjøre ideene i og bak verket?

C.) Musikkalong: Opera, radikal regi og risiko:

Opera er blitt en høyaktuell kunstform i Norge, særlig takket være en rekke store og vellykkede produksjoner ved Nasjonaloperaen i Oslo. Samtidig er det lett å kalle operasjangeren konservativ: Ikke bare preges repertoaret av kjente klassikere, muligheten for radikal fortolkning synes også begrenset, i alle fall hvis vi sammenligner med tilsvarende tendenser innenfor teatret. Mens det å redigere, klippe i og forandre manuset i teatret for lengst er etablert som fortolkningspraksis, utgjør det musikalske partituret i operaen noe hellig som man ikke rører. I forbindelse med Nasjonaloperaens produksjon av Mozarts klassiker *Tryllefløyten* (premiere i november 2015) har spørsmålet om radikalitet i operaregi igjen dukket opp. Denne versjonen, signert regissøren Alexander Mørk-Eidem, inkluderer blant annet nyskrevet musikk og tekstredigering. I vår musikkalong i 2016 ønsker vi å diskutere ulike problemstillinger knyttet til dette: Hva innebærer risiko i dagens operaregi, og hvordan kan vi tenke oss radikale og fornyende grep? Hvordan kan vi forstå forholdet mellom opera- og teaterdramaturgi, og har operasjangeren noe å lære av teatret?

D.) Debattmøte i samarbeid med Festspillene i Bergen: Dans og kritikk: Over grenser:

Vi ønsker å diskutere hvordan dansekritikken forholder seg til et komplekst og sammensatt danseuttrykk, der elementer fra andre kunstneriske sjangre er inkludert i uttrykket. Hva kreves av kritikeren - og av kunstneren - når perspektivet er helt eller delvis tverrfaglig? Til panelet inviterer vi blant annet koreografene Marcelo Evelin og Mia Habib, som begge har arbeidet med sjangeroverskridende koreografi, og som begge koreograferer for Carte Blanchés festspillforestilling *We Are Here Together*. Denne vil ha premiere torsdag 26. mai, dagen før debattmøtet, og den vil også bli framført 27. mai. Vi legger tidspunktet for møtet slik at det er mulig å se forestillingen etterpå.

Stipendet for Årets Kritikk vil også deles ut i forbindelse med dette møtet.

Oslo, februar 2016

For arbeidsutvalget i Seksjon for teater, musikk og dans

Lillian Bikset, leder

ÅRSRAPPORT FOR SEKSJON FOR KUNST for perioden april 2015 til april 2016

Arbeidsutvalget

På årsmøtet for seksjonen 11. april 2015 ble følgende valgt inn i arbeidsutvalget (AU): Mona Gjessing (leder), Mona Pahle Bjerke, Bjørn Hatterud og Monica Holmen. Heidi Bale Amundsen ble valgt som varamedlem. Som valgkomite ble Sigrun Hodne og Kjetil Røed valgt.

AU har hatt syv møter i løpet av perioden. Anne Merethe K. Prinos har vært til stede på alle møtene, noe som har vært en viktig støtte for kunstseksjonen. Medlemmene har hatt utstrakt kontakt via e-post. AU har også deltatt på to fellesmøter med styret og de andre arbeidsutvalgene (vår og jul/nyttår). AU har mottatt 1 søknad om nytt medlemskap i perioden. Søkeren er tatt opp som medlem. AUs fremste arbeidsoppgave har vært gjennomføringen av fire kritikeralonger. AU har også jobbet med å planlegge og å skrive en søknad om støtte til å avholde to nye kritikeralonger samt 2 foredrag omkring norsk og internasjonal samtidskunst for neste periode.

AU har primært beskjeftiget seg med følgende:

- a) Kritikeralong og søknader for kritikeralonger og foredrag i 2016
- b) Kunstkritikerprisen
- c) Lorck Schives Kunstpris
- d) Valgkomité for Stiftelsen Kunstkritikk
- e) Økonomi og budsjett

A Kritikeralonger

AU har i perioden arrangert fire kritikeralonger, en av salongene ble arrangert i Tromsø. Referater fra salongene er lagt ut på Norsk kritikerlags hjemmeside, kritikerlaget.no

Kritikeralong: Utdeling av Kunstkritikerprisen 2015 og Kritikeralongen «Romantiker eller modernist? Mottakelsen av Peder Balke den gang og nå», arrangert ved Nordnorsk Kunstmuseum tirsdag den 28. april

Arrangementet ble innledet med utdeling av Kunstkritikerprisen 2015, som tildeles det kunstprosjektet medlemmene av Kritikerlagets seksjon for kunst oppfatter som det mest betydningsfulle i året som gikk

Prisen ble tildelt Nordnorsk kunstmuseum for utstillingen *Peder Balke: Visjon og revolusjon* som ble vist i Nordnorsk kunstmuseum. Utdrag fra juryens begrunnelse: «Nordnorsk Kunstmuseums Peder Balke Visjon og revolusjon er en av de største faglige suksesser et norsk kunstmuseum har hatt internasjonalt, når vi holder Edvard Munch utenfor. Utstillingen hadde 63 verk og 11 768 besøkende i Tromsø sommeren 2014. Utstillingen fikk hele 90 presseoppslag. Stor betydning for pristildelingen er tillagt det forhold at utstillingen også ble vist i et av verdens fremste kunstmuseer, National Gallery i London, der utstillingen var meget sentralt plassert. Den fikk mye oppmerksomhet i engelsk og internasjonal presse og et høyt besøkstall. All den innsatsen og det engasjementet som ligger bak det å realisere en slik utstilling, er svært imponerende. Det står stor respekt av Nordnorsk Kunstmuseums arbeid med utstillingen. Vi gratulerer Nordnorsk Kunstmuseum, dets direktør Knut Ljøgodt og alle som har vært involvert i å løfte frem Peder Balkes kunstnerskap både nasjonalt og internasjonalt.

Direktøren for Nordnorsk Kunstmuseum, Knut Ljøgodt, var til stede under prisutdelingen. Det var også styreleder ved Nordnorsk Kunstmuseum, Tove Veierød.

Prisutdelingen ble etterfulgt av en kritikeralongen *Peder Balke. Romantiker eller modernist?* Innledning ved sosiolog, dr.philos Dag Solhjell, som også var moderator for kritikeralongen. I panelet: kunsthistoriker, dr.philos Marit Ingeborg Lange og museumsdirektør Knut Ljøgd. Tema for Kritikeralongen var resepsjonen av Peder Balkes kunstnerskap i samtiden og i ettertiden. Spørsmål som ble drøftet var om Balke var en romantiker eller en tidlig modernist? Etter den store utstillingen ved National Gallery er Balke skrevet inn i verdenskunstens historie; spørsmålet var hvordan vi tar norsk kunst videre etter dette.

Kritikeralong: *Nasjonalisme og kunst*

Onsdag 3. november 2015 på Kunstnernes hus i Oslo

Nasjonalisme har vært et sentralt element i norsk kunst i 150 år. Fra nasjonalromantikken nasjonsbygging, via avantgardismens kunst som verktøy til å bekjempe nasjonalisme – til politisert samtidskunst. Hva er det med fenomenet nasjonalisme som trigger kunst og kunstnere? De siste par årene har kunsten gjentatte ganger bekreftet – og brutt etablerte myter og forestillinger om Norge og det norske. De to siste årene alene har gitt oss nyfortolkninger av Eidsvollsmenn og Kongo-parken fra 1914, massive diskusjoner om minnesmerker – fra Utøya til Jernbanetorget – samt en rekke utstillinger som tar for seg nasjonale myter. Utstillinger som Nasjonalmuseets *Det magiske nord*, Bomuldsfabrikkens utstilling *Krigsbilder. Kunst under okkupasjonen 1940–45* og Marianne Heskens *House of Commons*, der hun stiller opp en husmannsstue foran Stortinget, tar alle for seg ideer om Norge og det norske. Parallelt tematiserer en rekke samtidskunstnere norsk nasjonalisme, gjennom kritisk blikk på den norske nasjonsgrensen og «norsk kultur». Spørsmålet er om visse nasjonale trekk alltid være et uunngåelig element i kunsten? Er selv den norske nasjonalismekritikken preget av et «norsk» tankegods? Og er nødvendigvis nasjonalistiske innslag i kunst tegn på et underliggende totalitært tankegods og brunt grums? Er konstruksjonen av nasjonen Norge et, i seg selv, spennende tema å behandle kunstnerisk?

I panelet satt: Emil Finnerud, billedkunstner, kritiker og kunstansvarlig i Natt & Dag, Bård Larsen, historiker og prosjektleder i tankesmien Civita og Bo Krister Wallström, kunstfaglig rådgiver i KORO. Ordstyrer var Nicolai Strøm-Olsen, redaktør i Frekk Forlag og daglig leder i KUNSTforum.

Kritikeralong: *Kunståret 2015*

25. november på Kunstnernes Hus

Gjennom årsoppsommeringen ønsket vi å forsterke og intensivere prosessen rundt tildelingen av Kunstkritikerprisen for 2015. Vi oppsummerer og diskuterer de viktigste utstillingene og hendelsene i Norsk kunstliv det siste året. Var det noen skandaløst dårlig kuraterte utstillinger eller noen som var oppsiktsvekkende gode? Hva med Festspillutstillingen? Og Høstutstillingen? Lofoten International Art Festival (LIAF)? Hvor er det ting egentlig skjer og aner vi konturene av noen nye tendenser på kunstscenen?

Ovennevnte spørsmål ble diskutert av et panel bestående av: Kjetil Røed(Aftenposten), Oda Bhar(Morgenbladet) og Lars Elton(Dagsavisen). Ordstyrer: leder for arbeidsutvalget, seksjon kunst, Norsk kritikerlag og skribent i Numer, Billedkunst, Prosa og Periskop, Mona Gjessing

Kritikeralong: *Brukbart – om begrepet og fenomenet bruk*

Torsdag 3.desember på Kunstindustrimuseet i Oslo

Hvorfor er det slik at begrepet og fenomenet «bruk» er ladet med noe negativt i kunstens verden? Hva er det som gjør at kunst eller kunsthåndverk som brukes eller referer til bruk, alltid sorterer lavere i kunsthierarkiet enn den såkalt «rene» funksjonsløse kunsten? Man kan tenke at det handler om at bruksobjekter fordrer et større produksjonsapparat enn enkeltstående unikaer. Men hvis det var forklaringen, hvorfor trekker også rene referanser til bruk, kunsthåndverket ned fra pidestallen? Endelig kan man også spørre seg om situasjonen dels skyldes manglende profesjonelle visningsarenaer for det brukbare kunsthåndverket. At det håndlagde og brukbare skyves ut av feltet og degraderes, synes imidlertid paradoksalt sett i lys av større samfunnsmessige trender, der det

kortreiste og håndlagde – innen mat, design, drikke, etc. vinner stadig større terreng, og ikke minst har blitt en sterk markør for status. (I tillegg til kortreisthet, har du alle langsom-trendene: langsommat, langsom-TV med mer.) Dette var noen av spørsmålene i panelet som besto av: daglig leder i Galleri Format, Kjersti Solbakken, smykkekunstner Anna Talbot, antropolog og medlem av Institutt for bruk, Charlotte Bik Bandlien. Ordstyrer var André Gali, redaktør i *Norwegian Crafts*. Salongen ble arrangert i samarbeid med Norske Kunsthåndverkere, Kunstindustrimuseet og Institutt for bruk, KHIO.

B Kunstkritikerprisen

15 medlemmer har foreslått til sammen 32 utstillinger. 23 forskjellige utstillinger ble foreslått, av disse 6 utenfor Oslo-området.

Tre utstillinger pekte seg ut og disse ble nominert av AU:

Krigens skygge. Politisk kunst i Norge 1914 og 2014 på Kunstnernes Hus i Oslo
30. 01–29.03 2015

Melgaard+Munch The End of It All Has Already Happened på Munchmuseet i Oslo
31.01–12.04 2015

Momentum 8 *Tunnel Vision* i Moss
13.06–27.09 2015

Øvrige utstillinger som ble foreslått: Guttorm Guttormsgaard: «Kjent Ukjent», Stenersenmuseet, Kjersti Vetterstad: «Quest in Paradise», UKS, Per Inge Bjørlo: «Vekta av lunge og kråkelyd- til Stig-til Tom», Kunstnerforbundet, «Anna Eva Bergman. Grafisk univers», Museet for Samtidskunst, Marit Victoria Wulff Andreassen: «Through the Woods», Stavanger Kunstmuseum, John K. Raustein: «Lyden av utpust», Galleri FORMAT, «Det magiske nord- Finsk kunst omkring 1900», Nasjonalgalleriet, Christopher Rådlund: «Empires», Galleri A, Marianne Heske: «House of Commons- Underhuset», offentlig rom, Oslo, «Krigens bilder. Kunst under okkupasjonen 1940-1945», Bomuldsfabrikken, Arendal, «Kunst i kamp», KODE, Bergen, «Den røde armés tilbaketrekning», Nordnorsk Kunstmuseum, «Frida Hansen. Art Nouveau i full blomst», Stavanger Kunstmuseum, «Hilma af Klint. Moderne pioner», HOK, «Konsensusbilde», Steinar Haga Kristiansen, Oslo Rådhus, An Account of Discovery and Wonder», visningsstedet 1857, «The Noing of it», Bergen Kunsthall og LIAF, Lofoten.

Ved fristen 29. februar var det kommet inn stemmer fra 34 medlemmer. Antall medlemmer som sendte inn forslag til nominering og som stemte, var noe høyere enn året før. AU har innledet en samtale om en eventuell todeling av kunstkritikerprisen kan være en bedre løsning enn den nåværende. (Forslag i eget vedlegg.)

C Lorck Schives Kunstpris

Arbeidsutvalget nominerer to kandidater med skriftlige begrunnelser

D Valgkomité for styret i Stiftelsen Kunstkritikk

Arbeidsutvalget innstiller styret i Stiftelsen Kunstkritikk.

E Økonomi og budsjett

Så lenge AU får innvilget penger til tre-fire-fem kritikeralonger/foredrag hvert år, må vi si at økonomien er tilfredsstillende for den virksomhet et frivillig arbeidende AU har anledning til å ta ansvar for. For 2015 fikk vi kr 70 000 fra Norsk kulturråd og kr 30 000 fra Fritt Ord. Vi følger

honorarsatsene til Norsk Forfattersentrum som i 2015 var 2 200 kroner for paneltakere og 3 700 kroner for ordstyrer. Paneldeltakere som er til stede i kraft av en stilling eller betalt verv blir vanligvis ikke tilbudt honorar. Det er en mangel at vi ikke har penger til å ha medlemmer av AU som ikke bor i eller i nærheten av Oslo.

Vi har et rundt budsjett på rundt 25 000 kroner per salong og et budsjett på rundt 25 000 kroner pr. foredrag. For kritikersalongene er det da regnet med et standard oppsett med 3–4 paneldeltakere, ordstyrer og fagansvarlig fra AU, annonsering samt administrative kostnader. For foredragene er det regnet med 1 foredragsholder og en fagansvarlig fra AU, annonsering samt administrative kostnader.

Medlemsutvikling

Seksjonen har fått ett nytt medlem i perioden: Emil Finnerud. Fire medlemmer er strøket pga. manglende innbetalt medlemskontingent, to medlemmer har meldt seg ut. Per 1. mars 2016 er det 86 medlemmer i kunstseksjonen.

Representasjon i juryer (oppnevnt av AU)

I perioden har Mona Gjessing har sittet i juryen for Høstutstillingsprisen – BKHs kunstpris, Mona Pahle Bjerke i juryen for Kunsthåndverkprisen og Oda Bhar i juryen for Bildende Kunstneres Hjelpesfonds Fotokunstpris.

Oslo, februar 2016

For arbeidsutvalget i Seksjon for kunst

Mona Gjessing, leder

FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN 2016/2017

1.0. Politiske og økonomiske tiltak

Styret vil jobbe for:

- 1.1. Å synliggjøre kritikkenes verdi og kritikerens kompetanse.
- 1.2. Å bidra til at Frilansinitiativet, som Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Journalistlag, Den norske Forfatterforening, Norsk Oversetterforening og Norsk kritikerlag står bak, blir ført videre.
- 1.3 Å innlede dialog med LO og følge prosessen med utviklingen av et eventuelt LO kultur.
- 1.4 Å synliggjøre de dårlige lønns- og arbeidsvilkår kritikerne har, og følge opp de konklusjoner og forslag til tiltak som kommer frem gjennom Frilansinitiativet og andre offentlige rapporter.
- 1.5. Å synliggjøre våre veiledende honorarsatser og kritikerkontrakt.
- 1.6 Å informere om behovet for, og forsøke å skaffe finansiering til innhenting av mer informasjon/statistikk om situasjonen for norsk kritikk og kritikere.
- 1.7. En fortsatt økning av antall arbeidsstipend og andre stipend for kritikere, samt å få opprettet en egen kvote til kritikere for de langsiktige stipendene til eldre/etablerte kunstnere.
- 1.8 En økning av støtteordningen Kritikkenes formidlingsfunksjon
- 1.9 Å opprettholde dialogen med familie- og kulturkomiteen på Stortinget og med politisk ledelse i Kulturdepartementet.
- 1.10. Å levere høringsvar til stortingsmeldinger og andre meldinger som berører de kunstneriske felt og de medier som omfattes av medlemsgruppene.
- 1.11 Å arbeide for å bli representert i ulike offentlige referansegrupper med relevans for kritikeres økonomiske utvikling, stipendkomiteer o.l.
- 1.12 Å ta del i det offentlige ordskiftet gjennom debattinnlegg, paneldiskusjoner osv.
- 1.13. Å fortsette arbeidet med å finne nye inntektskilder.

2. 0. Faglige tiltak

Styret vil:

- 2.1. Legge forholdene til rette for at kritikere skal opptre uavhengig, selvstendig og etisk reflektert i sitt virke.
- 2.2. Bidra til en drøfting og utvikling av kritikerens rolle og posisjon i medier og samfunn.
- 2.3. Arbeide for en nordisk forankring av det tverrfaglige Høstseminaret. Det er et mål at komiteen som står bak, har medlemmer fra minst to andre nordiske land.

2.4. Bedre kritikernes synlighet i mediene, deriblant gjennom Kritikportalen som eget prosjekt.

2.5 Jobbe for en videreføring av Kritikportalen.

3.0. Organisasjonssaker

Styret vil

3.1. Arbeide for å styrke det organisasjonsmessige forholdet mellom de forskjellige arbeidsutvalgene. Fellesmøter, der både styret og arbeidsutvalgene deltar, skal fortsatt arrangeres minst en gang hvert halvår.

3.2. Oppfordre arbeidsutvalgene til medlemsrekruttering.

3.3. Sørge for god og effektiv drift av lagets nettsider.

4. 0. Kontrakt- og vederlagsforhandlinger

4.1. Styret skal sørge for at laget er representert i Kopinors representantskap, samt følge opp medlemskapet i Norwaco. Vi skal jobbe for de vederlagsmidlene som rettmessig og ut fra kulturpolitiske hensyn bør tilfalle kritikken som felt.

Oslo, 22. februar 2016

For styret i Norsk kritikerlag

Ida Habbestad
styreleder

VALGKOMITEENS INNSTILLING TIL NYE REPRESENTANTER

Styret

Leder	Ida Habbestad	TMD	1 år	ikke på valg
Vara	Lillian Bikset	TMD		ikke på valg
Nestleder	Sindre Hovdenakk	L	2 år	gjenvalg
Vara	Ingvild Bræin	L		gjenvalg
Medlem	Oda Bhar	K	2 år	gjenvalg
Vara	Janicke Iversen	K		gjenvalg
Medlem	Anette Therese Pettersen	TMD	2 år	ny
Vara	Andreas Wiese	TMD		gjenvalg
Medlem	Margunn Vikingstad	L	1 år	ikke på valg
Vara	Merete Røsvik Granlund	L		ikke på valg
Medlem	Ulla Uberg	K	1 år	ikke på valg
Vara	Øystein Hauge	K		ikke på valg

Stipendkomité

Medlem	Trond Haugen	L	2 år	ny
Vara	Mari Nymoens Nilsen	L		ny
Medlem	Elin Lindberg	TMD	1 år	ikke på valg
Vara	Marianne Lystrup	TMD		ikke på valg
Medlem	André Gali	K	2 år	ny
Vara	Kari J. Brandtzæg	K		ny

Valgkomiteen har bestått av Erling Moestue Bugge (K), Karen Frøslund Nystøyl (TMD) og Anne Schäffer (litt).

STYRETS FORSLAG TIL NY VALGKOMITÉ

Erling Moestue Bugge (kunst, gjenvalg) – vara Boel Christensen Scheel (gjenvalg), Sidsel Pape (TMD, ny) – vara Astrid Kvalbein (ny) og Anne Schäffer (litt., gjenvalg) – vara Kaja Schjerven Mollerin (gjenvalg).

STYRETS FORSLAG TIL REVISOR

Steinar Andersen, BDO AS

Om de nye kandidatene til styret og stipendkomiteen

Kari J. Brandtzæg (f. 1966) er kurator, kritiker og kunsthistoriker. Hun er i dag ansatt som konservator/kurator ved Munchmuseet og er i ferd med å avslutte en doktorgrad ved Universitet i Oslo. Siden tidlig 2000-tallet har hun også skrevet kunstkritikker og artikler for ulike publikasjoner som Billedkunst, Morgenbladet, Kunstkritikk, Dagbladet, Prosa, Agora, Nordisk Østforum og rekke antologier.

André Gali (f. 1976) er redaktør, kunstkritiker og fotograf. Han har en Mastergrad i Teatervitenskap fra Universitetet i Oslo. Han er grunnlegger og tidligere redaktør av magasinet KUNSTforum (2009-2015) og har det redaksjonelle ansvaret for Norwegian Crafts Magazine, Norske Kunsthåndverkeres engelskspråklige nettmagasin, siden 2010. Gali er initiativtaker til bokserien *Documents on Contemporary Crafts* og redaktør bak *Crafting Exhibitions*, seriens tredje bok (2015). Gali er også redaktør bak *Kampen med Materialet – Norske Kunsthåndverkere i 40 år* som kom ut i 2015.

Trond Haugen (f. 1970) har en doktorgrad i litteraturvitenskap og er litteraturkritiker. For tiden er han avdelingsleder ved Nasjonalbiblioteket i Oslo. I perioden 2003–2007 var han leder av Norsk kritikerlag. Haugen har bl.a. bidratt i *Norsk litteraturkritikk 1870–2015* som kommer ut våren 2016.

Mari Nymoens Nilsen (f. 1979) har bakgrunn som litteraturkritiker i VG og Adresseavisen, nå redaksjonsmedlem i Bokvennen. Hun er tidligere journalist og redaktør for Jung forlag. Hun debuterte med diktsamlingen *Dette er musikk i 2014*.

Anette Therese Pettersen (f. 1979) har en master i teatervitenskap fra Universitetet i Oslo, og virker som teaterkritiker i Morgenbladet, Norsk Shakespeare- og Teatertidsskrift, Scenekunst.no m.fl. Hun er i tillegg skribent, gjesteforeleser, redaktør og kurator. Hun er også medskaper av Writingshop – et kritikerkollektiv bestående av fire europeiske kritikere som siden 2011 har utforsket kritikk som prosess, praksis og mulighetsrom.

Vedtekter for Norsk kritikerlag

Vedtatt på konstituerende årsmøte 7. juni 1998

Med endring 1. april 2000, 17. mars 2001, 29. mars 2003, 27. mars 2004,
18. mars 2006, 18. april 2009, 10. april 2010 og 2. april 2011

Formål og virkeområde

- § 1. Norsk kritikerlag er medlemsorganisasjon for norske kritikere.
- § 2. Laget har til formål å ivareta medlemmenes faglige og økonomiske interesser. Laget skal fremme kritikkens kvalitet og uavhengighet.
- § 3. Til lagets oppgaver hører å forhandle og inngå bindende avtaler som tillater:
- fremstilling av medlemmers utgitte eller offentliggjorte verk, samt opptak av disse.
 - annen bruk av medlemmers utgitte eller offentliggjorte verk, samt opptak av disse, i nærmere definerte medier, teknologier og måter, herunder bruk som tillates med hjemmel i lovbestemmelser som avgrenser enerettigheter og/eller ved avtalelisens.
 - forvaltning av vederlag eller kompensasjon for bruk som angitt ovenfor.

Retten til å forhandle og inngå avtaler etter bestemmelsen her kan foreningen overdra til en annen rettighetshaverorganisasjon i Norge eller i utlandet, hvis oppgaver er av tilsvarende art.

Medlemskap

- § 4. Som medlemmer kan opptas kritikere som på regelmessig basis har virket i dagsavis, periodika, kringkasting eller lignende, i minst ett år og har publisert minimum fem kritikker. Opptak skjer etter egen søknad. Medlemskap avgjøres av de respektive arbeidsutvalgene. Avslag kan innankes for styret.
- § 5. Kontingenten fastsettes av årsmøtet. Ved innbetaling av kontingent mottar medlemmet lagets medlemskort. Den som er fylt 65 år, blir livsvarig medlem med fulle rettigheter uten innbetaling av kontingent.
- Medlemmer som ved årets slutt ikke har betalt sin kontingent, anses som uttrådd av laget og underrettes om dette av styret. De gjenviner sine rettigheter som medlem når de har betalt sine restanser.
- § 6. Et medlem som illojalt motarbeider lagets mål, kan ekskluderes etter forslag fra styret fremmet for årsmøtet. Eksklusjon krever $\frac{3}{4}$ flertall på årsmøtet.
- § 7. Som støttemedlemmer kan opptas organisasjoner, foreninger, bedrifter og enkeltpersoner som ønsker å bidra økonomisk til Norsk kritikerlags drift, for derigjennom å styrke kritikken. Støttemedlemmer kan møte som observatører på årsmøtet uten stemme-, tale- og forslagsrett. Prisen for støttemedlemskap fastsettes av styret

Lagets administrasjon

- § 8. Styret består av 6 medlemmer og velges på årsmøtet. Leder og nestleder velges ved særskilt valg. Styremedlemmene velges for 2 år slik at tre personer er på valg hvert år. Styret skal ha en slik sammensetning at hvert av lagets seksjoner er representert i styret, dog ingen med mer enn to representanter. Gjenvall kan finne sted. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Det skal også velges personlige vararepresentanter etter de samme kriterier som for styrerepresentantene. Styrets representanter har selv ansvar for å innkalle sin vararepresentant.

Styret har ansvar for regnskap og budsjett og for driften av laget. Styret fungerer også som styre for Norsk kritikerlags fond sammen med de fondsstyremedlemmer som er oppnevnt av arbeidsutvalgene, jf. § 4 i Vedtekter for Norsk kritikerlags fond.

Årsmøtet fastsetter lederens godtgjørelse.

- § 9. Laget har tre seksjoner. Disse er: Seksjonen for kunstkritikere, seksjonen for litteraturkritikere og seksjonen for teater-, musikk- og dansekritikere. Seksjonene velger årlig sine egne arbeidsutvalg på 3–5 medlemmer samt 1 varamedlem. Seksjonenes mål er å drive faglige aktiviteter for sin gruppe. Seksjonene mottar sine midler fra styret og rapporterer tilbake om bruken av midlene. Seksjonene kan også selv søke midler.

Lagets ulike seksjoner velger til enhver tid eventuell tilslutning til de internasjonale kritikerorganisasjonene. Arbeidsutvalget i kunstseksjonen er styre i AICA Norge. Medlemskap i de internasjonale organisasjonene fordrer at man tilfredsstiller de internasjonale vedtektene.

- § 10. Årsmøtet velger lagets stipendkomité. Komiteen består av tre medlemmer med varamedlemmer, ett medlem fra hver av de tre seksjonene. Stipendkomiteen innstiller overfor styret forslag til tildeling av de ulike stipendene.

Styret og stipendkomiteen har plikt til å tilstrebe at grupper hvis verk har ført til utbetaling av vederlag, også nyter godt av midlene.

- § 11. På hvert årsmøte velges en valgkomité på tre medlemmer, ett fra hver av de tre seksjonene. Valgkomiteens innstilling sendes ut til medlemmene sammen med innkalling til årsmøtet.

- § 12. Styret ansetter lagets daglige leder, som forestår den daglige driften av laget i samarbeid med styret.

Årsmøte

- § 13. Årsmøtet er lagets høyeste organ. Årsmøtet holdes fortrinnsvis innen utgangen av 1. kvartal, dog ikke senere enn utgangen av april. På årsmøtet behandles:

1. Årsberetning og revidert regnskap
2. Handlingsplan og budsjett
3. Innsendte forslag
4. Valg

Årsmøtet innkalles med minst fire ukers skriftlig varsel. Med innkallelsen følger dagsorden med redegjørelse for sakene, styrets innstillinger og valgkomiteens forslag. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være styret i hende minst to måneder før årsmøtet.

Årsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.

Årsmøtets vedtak er bindende for styret.

Alle valg og avstemninger avgjøres ved alminnelig flertall av avgitte stemmer. Blanke stemmer teller ikke. Unntatt fra dette er avstemninger om vedtektsendringer, oppløsning og eksklusjon. Årsmøtet avgjør selv avstemningsmåten. Ved alle valg og avstemninger kan fraværende medlemmer stemme ved at de gir et annet medlem skriftlig fullmakt til å stemme for seg. Antallet fullmakter begrenses til 2 pr. tilstedeværende medlem på årsmøtet.

- § 14. Det kan kalles inn til ekstraordinært årsmøte hvis styret eller 10 av lagets medlemmer krever det. For ekstraordinært årsmøte gjelder bestemmelsene i paragraf 13 så langt det passer.

Vedtektsendringer

- § 15. Vedtektsendringer kan kun skje på årsmøtet. Forslag til endringer må være sendt styret innen to måneder før årsmøtet og må følge innkallellespapirene til årsmøtet. Forslag til vedtektsendringer må oppnå 2/3 flertall av de avgitte stemmer for å bli vedtatt.

Oppløsning

- § 16. Forslag om oppløsning av laget må vedtas på årsmøte med 2/3 flertall. Det må deretter bekreftes ved uravstemning og oppnå 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

Vedtekter for Norsk kritikerlags fond

Vedtatt 7. juni 1998

Med endring 21. februar 2007

- § 1. Fondets navn er Norsk kritikerlags fond.
- § 2. Fondets midler skal benyttes til beste for kritikere gjennom stipend, finansiering av seminarer, kurs og drift av kritikernes felles organer o.l.
- § 3. Fondet finansieres gjennom bibliotekvederlag og andre kollektive vederlag.
- § 4. Styret for fondet er styret for Norsk kritikerlag. I tillegg oppnevner hver seksjon ved arbeidsutvalget 1 styremedlem.
- § 5. Fondet er regnskapspliktig, og regnskap og årsberetning skal forelegges Kulturdepartementet innen 1. mars det påfølgende år. Fondets vedtekter skal godkjennes av Kulturdepartementet.

ÅRSBERETNING FOR NORSK KRITIKERLAGS FOND 2015

Virksomhetens art

Norsk kritikerlags fond er et vederlags- og disposisjonsfond for Norsk kritikerlag. Fondet har adresse i Oslo.

Fondet overfører sine midler til stipend og seminarer arrangert av Norsk kritikerlag.

Som det fremgår av vedlagte regnskap for 2015, har Norsk kritikerlags fond mottatt i alt kr 1 018 859 i vederlag fra Bibliotekvederlaget og Kopinor. Kr 980 000 er overført til Norsk kritikerlag.

Forholdet til Norsk filmkritikerlag er regulert gjennom en fordelingsavtale om vederlag. Kr 16 174 er overført til Norsk filmkritikerlag.

Midler fra Norsk kritikerlags fond har via Norsk kritikerlag bidratt til å formidle 10 reisestipend à kr 15 000. Stipendene er blitt tildelt på faglig grunnlag og uten hensyn til organisasjonstilhørighet. Midlene er blitt fordelt gjennom en stipendkomité som har bestått av en person fra hver seksjon i Norsk kritikerlag: Inger B. Østenstad (leder, Seksjon litteratur), Thoralf Berg (Seksjon for teater, musikk og dans) og Harald Flor (Seksjon for kunst).

Følgende opphavspersoner mottok stipend i 2015:

Andersson, Magnus
Arntzen, Knut Ove
Bernhardt, Emil
Borgen, Trond
Haagensen, Olaf
Kraglund, Brita Skogly
Lauritzen, Ellen Sofie
Nilsen, Lars Helge
Solli, Solgunn
Vågnes, Øyvind

I tillegg har midler fra fondet bidratt til medlemsrettede aktiviteter som årsmøte (gjennomført for kr 64 000) og diverse seminarer samt drift av kritikerlaget.no (kr 52 000). Samtidig er det overføringene fra fondet som legger grunnlaget for Norsk kritikerlags uavhengige rolle i den offentlige samtalen om kunst og kvalitet.

I 2015 stod laget, helt eller delvis, bak tolv kritikeralonger som tematiserte blant annet scenekunst og aktivisme, kritikkens politiske ansvar, kunst og nasjonalisme, bokåret og kunståret. Dessuten arrangerte laget et todagers seminar for kritikere og forfattere under Litteraturfestivalen på Lillehammer med tittel «Kritikkens rolle i fremtiden» og et debattmøte under Festspillene i Bergen, der temaet var kritikk og språk.

Alle disse salongene, seminarene og debattmøtene ble for en stor del direkte finansiert av midler fra blant annet Norsk kulturråd og Stiftelsen Fritt Ord. Indirekte var det likevel midler fra Norsk kritikerlags fond som i det hele tatt gjorde det mulig å ha denne aktiviteten. Uten et styre, tre arbeidsutvalg og en generalsekretær ansatt i 80 % stilling hadde det ikke latt seg gjøre å gjennomføre så mange arrangement som etter vårt syn både stimulerer til skapende virksomhet blant kritikere og fungerer som et viktig bidrag til den offentlige samtalen om kunst og kultur.

Styre og administrasjon

Styret har bestått av Ida Habbestad (leder), Hild Borchgrevink, Astrid Fosvold, Mona D. Gjessing, Sindre Hovdenakk, Oda Bhar Lurås, Torbjørn Oppedal, Ulla Uberg og Margunn Vikingstad.

Fondet administreres av styret og av generalsekretær i Norsk kritikerlag, Anne Merethe K. Prinos.

Aktivitet i perioden

Det er i perioden avholdt årsmøte.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Fondet har hatt en inntekt på kr 1 018 859 i perioden, mot kr 1 001 610 i 2014, mens driftskostnadene inklusiv overført vederlag har vært kr 1 009 226 før finans, mot kr 1 005 035 i 2014. Årsresultatet er kr 17 881 i overskudd, mot kr 7 234 i overskudd i 2014. Det har ikke vært noen kostnader til administrasjon i fondet. Egenkapitalen utgjør kr 366 662.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2015 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetning om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Fondet har ingen ansatte.

Ytre miljø

Fondet har ikke forurenset det ytre miljø.

Likestilling

Fondet har ingen ansatte.

Oslo, 22. februar 2016

Ida Habbestad (sign.)
styreleder

Anne Merethe K. Prinos (sign.)
generalsekretær i Norsk kritikerlag

Hild Borchgrevink (sign.)
styremedlem

Astrid Fosvold (sign.)
styremedlem

Mona D. Gjessing (sign.)
styremedlem

Sindre Hovdenakk (sign.)
styremedlem

Oda Bhar Lurås (sign.)
styremedlem

Torbjørn Oppedal (sign.)
styremedlem

Ulla Uberg (sign.)
styremedlem

Margunn Vikingstad
styremedlem

Til Årsmøtet i Norsk Kritikerlagsfond

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Kritikerlagsfond, som viser et overskudd på kr 17 881. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og fondets ledelses ansvar for årsregnskapet

Styret og fondets ledelse er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og fondets ledelse finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for fondets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av fondets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norsk Kritikerlagsfond per 31. desember 2015, og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Andre forhold

Budsjettallene som fremkommer i årsregnskapet er ikke revidert.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av fondets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Sted, 25. februar 2016

BDO AS

Steinar Andersen
Statsautorisert revisor

	<u>BUDSJETT</u>	<u>REGNSKAP</u>	<u>BUDSJETT</u>	<u>REGNSKAP</u>
	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
DRIFTSINNTEKTER				
Bibliotekvederlag	928 000	918 458	918 457	897 736
Vederlag fra Norwaco	0	0	2 000	1 563
Kopieringsvederlag	74 000	100 401	71 000	99 620
Vederlag fra Biblioteksentralen	0	0	0	2 691
SUM DRIFTSINNTEKTER	<u>1 002 000</u>	<u>1 018 859</u>	<u>991 457</u>	<u>1 001 610</u>
DRIFTSKOSTNADER				
Vederlag til Norsk kritikerlag	980 000	980 000	980 000	977 444
Vederlag til Norsk Filmkritikerlag	16 301	16 174	16 174	14 738
Revisor	12 000	11 750	10 000	11 500
Bank og kortgebyrer	1 000	1 302	1 000	1 353
SUM DRIFTSKOSTNADER	<u>1 009 301</u>	<u>1 009 226</u>	<u>1 007 174</u>	<u>1 005 035</u>
DRIFTSRESULTAT	<u>-7 301</u>	<u>9 633</u>	<u>-15 717</u>	<u>-3 425</u>
FINANSINNTEKTER OG KOSTNADER				
Finansinntekter	6 900	8 248	6 900	10 659
RESULTAT FINANSPOSTER	<u>6 900</u>	<u>8 248</u>	<u>6 900</u>	<u>10 659</u>
RESULTAT	<u>-401</u>	<u>17 881</u>	<u>-8 817</u>	<u>7 234</u>
OVERFØRINGER				
Endring fri egenkapital	-401	17 881	-8 817	7 234
SUM OVERFØRINGER	<u>-401</u>	<u>17 881</u>	<u>-8 817</u>	<u>7 234</u>

BALANSE	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014
EIENDELER		
OMLØPSMIDLER		
Bankinnskudd	466 662	348 782
SUM OMLØPSMIDLER	466 662	348 782
EIENDELER TOTALT	466 662	348 782
GJELD OG EGENKAPITAL		
EGENKAPITAL		
Fri egenkapital	366 662	348 782
SUM EGENKAPITAL	366 662	348 782
KORTSIKTIG GJELD		
Kreditorer	100 000	0
SUM KORTSIKTIG GJELD	100 000	0
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	466 662	348 782

Ida Habbestad (sign)

Sindre Hovdenakk (sign)

Oda Bjar Lunde (sign)

Torbjørn Oppedal (sign)

Margunn Vikingstad (sign)

Ulla Uberg (sign)

Hild Borchgrevink (sign)

Mona D. Ojessing (sign)

Astrid Fosvold (sign)

Anne Merethe Kjelsvik Prinos, daglig leder

NOTER TIL REGNSKAP

Note 1 - Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og ansett virkelig verdi.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring i regnskapsprinsipp.

Note 2 – Lønn mv

2.1 – Spesifikasjon av lønnskostnader

Foreningen har gjennomsnittlig hatt 0 ansatte i 2015.

2.2 – Spesifikasjon av godtgjørelse til styre og utvalg

Det har ikke vært utbetalt godtgjørelse til styret i 2015.

2.3 – Pensjoner

Fondet har ingen ansatte og ingen pensjonsforpliktelser.

2.4 – Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2015 utgjør kr 11 750,- inkl. mva. for revisjon.

Note 3 – Bundne midler

Bundne bokføringsmidler utgjør pr 31.12.15 kr 0,-.

ÅRSBERETNING TIL REGNSKAPET 2015

Virksomhetens art

Norsk kritikerlag er en interesseorganisasjon for norske kritikere. Laget har kontor i Oslo.

Styre og administrasjon

Frem til årsmøtet 11. april 2015 bestod styret av Ida Habbestad (leder), Sindre Hovdenakk (nestleder), Øystein Hauge, Oda Bhar Lurås, Torbjørn Oppedal og Margunn Vikingstad. Etter årsmøtet har styret bestått av Ida Habbestad (leder), Sindre Hovdenakk (nestleder), Oda Bhar Lurås, Torbjørn Oppdal, Ulla Uberg og Margunn Vikingstad. Administrasjonen har bestått av generalsekretær Anne Merethe K. Prinos som har vært ansatt i 80 % stilling.

Aktivitet i perioden

I løpet av 2015 er det avholdt seks styremøter. I tillegg har styret arrangert to fellesmøter med arbeidsutvalgene.

Rettsvisende oversikt over utvikling og resultat

Laget har hatt en inntekt på kr 2 296 341 i perioden, mot kr 2 301 452 i 2014, mens driftskostnadene har vært kr 2 273 757 før finans, mot kr 2 168 917 i 2014. Årsresultatet er kr 24 824 i overskudd mot kr 135 252 i overskudd i 2014. Egenkapitalen utgjør kr 516 616.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2015 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetning om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Styret mener at arbeidsmiljøet i organisasjonen er tilfredsstillende. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2015. Det har ikke vært noe sykefravær i perioden.

Ytre miljø

Organisasjonens virksomhet har ikke forurenset det ytre miljø.

Likestilling

Organisasjonen hadde i 2015 én ansatt, en kvinne. Styret har bestått av fire kvinner og to menn. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Oslo, 22. februar 2016

Ida Habbestad (sign.)
styreleder

Anne Merethe K. Prinos (sign.)
generalsekretær

Sindre Hovdenakk (sign.)
styremedlem

Oda Bhar Lurås (sign.)
styremedlem

Torbjørn Oppedal (sign.)
styremedlem

Ulla Uberg (sign.)
styremedlem

Margunn Vikingstad (sign.)
styremedlem

Til Årsmøtet i Norsk kritikerlag

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk kritikerlag, som viser et overskudd på kr 24 824. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og generalsekretærs ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og generalsekretær finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norsk kritikerlag per 31. desember 2015, og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Andre forhold

Budjettallene som fremkommer i årsregnskapet er ikke revidert.

Uttalelse om øvrige forhold**Konklusjon om årsberetningen**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Sted, 25. februar 2016

BDO AS

Steinar Andersen
Statsautorisert revisor

		<u>BUDSJETT</u>	<u>REGNSKAP</u>	<u>BUDSJETT</u>	<u>REGNSKAP</u>
		<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
DRIFTSINNTEKTER					
Medlemskontingent		135 000	130 000	141 000	129 240
Støttemedlemskap		80 000	80 000	60 000	40 000
Medlemskontingent utland		14 500	14 310	14 500	12 750
Vederlag fra Norsk kritikerlags fond		980 000	980 000	980 000	977 444
Offentlige tilskudd		465 853	327 147	848 500	812 900
Private tilskudd		442 080	437 920	0	0
Stipendtilskudd		0	320 000	335 000	320 000
Andre inntekter		17 000	6 964	7 000	9 118
SUM DRIFTSINNTEKTER		2 134 433	2 296 341	2 386 000	2 301 452
DRIFTSKOSTNADER					
Lønn, honorarer, personalkost., off. avg.	1	863 300	883 551	949 300	906 890
Stipender	2	175 000	465 000	465 000	440 000
Reise/mets/oppholds-og arrangem.kost.		353 000	303 435	291 000	276 702
Andre driftskostnader	3	819 000	621 771	748 500	545 325
SUM DRIFTSKOSTNADER		2 210 300	2 273 757	2 453 800	2 168 917
DRIFTSRESULTAT		-75 867	22 584	-67 800	132 535
FINANSINNTEKTER-OG KOSTNADER					
Finansinntekter		2 000	2 296	2 500	2 717
Finanskostnader		0	56	0	0
RESULTAT FINANSPOSTER		2 000	2 240	2 500	2 717
RESULTAT		-73 867	24 824	-65 300	135 252
OVERFØRINGER					
Endring Olav Dalgårds kritikerpris	5	0	-3 646	0	2 399
Endring fri egenkapital		-73 867	28 471	-65 300	132 853
SUM OVERFØRINGER		-73 867	24 824	-65 300	135 252

BALANSE		REGNSKAP	REGNSKAP
EIENDELER		2015	2014
OMLØPSMIDLER			
Kundefordringer			
Debitorer		289 993	375 283
Sam kundefordringer		289 993	375 283
Sam fordringer		289 993	375 283
Investeringer			
Andel Nordens Hus		100	100
Investeringer		100	100
Bankinnskudd			
Bankinnskudd	4	537 588	555 571
SUM OMLØPSMIDLER		827 681	930 954
EIENDELER TOTALT		827 681	930 954
GJELD OG EGENKAPITAL			
EGENKAPITAL			
Fri egenkapital		381 733	353 263
Olav Dalgards kritikarpris	5	134 882	138 529
SUM EGENKAPITAL		516 616	491 791
KORTSIKTIG GJELD			
Kreditorer		34 224	3 808
Skyldig offentlige avgifter		51 434	60 332
Skyldig stipender		0	320 000
Avsatte feriepenger		35 974	35 022
Avsatt prosjektilskudd		189 433	20 000
SUM KORTSIKTIG GJELD		311 065	439 162
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		827 681	930 954

Ida Habbestad (sign)

Sindre Hovdenaakk (sign)

Oda Bhae Lurås (sign)

Torbjern Oppedal (sign)

Margunn Vikingstad (sign)

Ulla Uberg (sign)

Anne Mørthe Kjelsvik Prinos, daglig leder

NOTER TIL REGNSKAP

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring i regnskapsprinsipp.

Note 1 – Lønn mv

1.1 – Spesifikasjon av lønnskostnader

	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014
Lønn fast ansettelse	352 696	343 355
Avsatte feriepenger	35 974	35 022
Telefongodtgjørelse, avg.pl.	2 000	2 000
Yrkeskadeforsikring	921	0
Honorar styreleder	60 000	50 000
Honorar nestleder	10 000	0
Honorar AU-ledere	30 000	0
Honorarer styret, utvalg og diverse arrangementer	268 012	352 238
Arbeidsgiveravgift	104 016	107 148
Arb.giv.avg. på lønne feriepenger	5 072	4 938
Kollektiv pensjonsforsikring	14 859	12 189
Sum lønnskostnad	883 551	906 890

Foreningen har hatt 1 ansatt i 2015 i 80% stilling.

1.2 – Spesifikasjon av godtgjørelse til styre og utvalg

	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014
Honorar styret	14 100	14 100
Honorar valgkomité	9 000	9 000
Honorar stipendkomité	23 000	23 000
Honorar AU Litteratur	10 800	10 800
Honorar AU Teater, musikk, dans	10 500	10 500
Honorar AU Kunst	15 400	15 400
Honorar nettsidene	17 928	17 928
Sum honorarer styret, utvalg og diverse arrangementer	100 728	100 728
Arbeidsgiveravgift	14 203	14 203
Sum spesifikasjon av godtgjørelse til styre og utvalg	114 931	114 931

1.3 – Lønn og godtgjørelse til
generalsekretær

	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014
Lønn	387 718	377 864
Andre godtgjørelser	2 140	2 136
Arbeidsgiveravgift	54 970	53 580
	<u>444 828</u>	<u>433 580</u>

1.4 – Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring. Kostnaden til forsikringspremie er å anse som pensjonsforpliktelsen til foreningen. Det er 1 ansatt i ordningen.

1.5 – Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsfritt honorar til revisor for 2015 utgjør kr 25 000,- inkl. mva. for revisjon.

Note 2

	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014
Reisestipend	165 000	150 000
Prosjektstipend NFF	100 000	100 000
Stipend FO	190 000	190 000
Olav Dalgards stipend	10 000	0
Stipender	<u>465 000</u>	<u>440 000</u>

Note 3

	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014
Husleie	36 412	35 200
Inventar, data etc	13 936	1 738
Leie kontormaskiner	0	7 096
Leie/vedt/serviceavtaler etc	25 634	3 281
Honorar revisor	25 000	25 000
Diverse utbetalinger til næringsdrivende	326 349	241 419
Utvikling/ vedlikehold WEB-side	0	14 085
Kontorekspisita, abonnemnt etc	5 898	11 157
Trykksaker, kopiering	17 488	19 615
Aviser, tidsskrifter, bøker m.v.	400	735
Telefon, faks, internett	15 964	20 304
Porto	11 220	10 819
Annonser, opplysningsvirksomhet	32 626	60 185
Representasjon	385	0
Gaver og blomster	3 616	6 093
Kontingenter	14 266	14 901
Støtte andre organisasjoner	20 000	10 000
Forsikringer	3 377	4 260
Kritikprisen	48 300	45 131
Bank og kortgebyrer	10 742	10 548
Andre kostnader	<u>10 158</u>	<u>3 760</u>
Andre driftskostnader	<u>621 771</u>	<u>545 325</u>

Note 4 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2015 kr. 140 084

Note 5**OLAV DALGARDS KRITIKARPRIS**

Kapital 1.1.

INNETEKTER

Private tilskudd

Renteinntekter

Sum inntekter

KOSTNADER

Olav Dalgards kritikarpris

Andre kostnader

Kostnader

Periodens resultat

Kapital 31.12.

REGNSKAP**2015**

138 529

10 000

1 979

11 979

10 000

5 625

15 625

-3 646

134 882

REGNSKAP**2014**

136 130

0

2 399

2 399

0

0

0

2 399

138 529

KRITIKERPLAKATEN

- 1. Kritikerens skal verne om sin integritet og uavhengighet.*
- 2. Kritikerens må unngå dobbeltroller som svekker troverdigheten.*
- 3. Kritikerens skal vise åpenhet om forhold som kan påvirke vedkommendes habilitet. Kritikerens virke skal være slik at det ikke oppstår tvil om vedkommendes integritet.*
- 4. Til tillitsverv i Norsk kritikerlag skal velges medlemmer som oppfyller punktene 1, 2 og 3.*
- 5. Hvis en tillitsvalgt påtar seg oppdrag som er i konflikt med ovenstående, skal vedkommende be om permisjon i sitt tillitsverv.*